

Mariestads
kommun

ÅRSREDOVISNING 2024

MARIESTADS KOMMUN

Året som gått	4
Fördelning av kommunens ekonomiska resurser	7
Organisation	8
Politisk organisation.....	8
Mandatfördelning	10
Förvaltningsorganisation.....	10
Förvaltningsberättelse.....	12
Ekonomi och verksamhet i korthet	12
Händelser av väsentlig betydelse	13
Styrning av den kommunala verksamheten.....	14
Målarbete	15
Intern kontroll	16
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	17
Konjunkturutveckling.....	17
Kommunens ekonomiska utveckling	17
Handlingsplan för strukturell omställning	18
Finansiell analys	19
Resultat och kontroll	19
Kapacitet och risk	24
Balanskravsresultatet.....	27
Kommunalförbund utanför koncernredovisningen.....	28
God ekonomisk hushållning	29
Uppföljning av kommunfullmäktiges mål	29
Väsentliga personalförhållanden	35
Mariestads bolagskoncern.....	40
Framtida utveckling	43
Nämndernas utveckling under året	45
Kommunstyrelsen.....	45
Utbildningsnämndens verksamhet	46
Socialnämndens verksamhet	48
Äldre- och omsorgsnämndens verksamheter	49
Tekniska nämndens verksamhet.....	51
Miljö- och byggnadsnämnden	52
Överförmyndarnämndens verksamhet.....	53
FN:s barnkonvention	53
Klimatanpassning	54

Agenda 2030	54
Insatsområde Livsstil	55
Insatsområde Omställning.....	55
Insatsområde Försörjning.....	56
Finansiella rapporter	57
Redovisningsprinciper	57
Begreppsförklaring	61
Resultaträkning	63
Balansräkning	64
Kassaflödesanalys.....	65
Nothänvisningar.....	66
VA-avdelningen	75
Driftredovisning	81
Investeringsredovisning	83
Revisionsberättelse	87

Året som gått

*Den kommunala koncernen består av kommunen samt dess bolagskoncern.

Den kommunala koncernens ekonomi

- Den kommunala koncernens resultat uppgick till 181 miljoner kronor.
- Investeringar genomfördes under året med drygt 305 miljoner kronor i den kommunala koncernen.

Kommunens ekonomi

- Kommunens resultat uppgick till 53 miljoner kronor.
- Årets intäkter för exploatering uppgick till 40 miljoner kronor. 11 miljoner kronor är ytterligare upparbetade plan- och exploateringsintäkter för åren 2021–2024.
- Investeringar genomfördes under året med 171 miljoner kronor.
- Större investeringar under året var framför allt en rad markköp för att skapa förutsättningar för att kunna växa i enlighet med den beslutade Visionen för Mariestad.

Fakta om kommunen

- Vid årets utgång hade Mariestads kommun 24 583 invånare, vilket motsvarade en minskning med 64 personer under året. Totalt föddes 201 barn. Flyttnettot är positivt, det vill säga att fler personer (1 036) flyttat till Mariestad än de (1 005) som har flyttat från Mariestad.
- Antalet tillsvidareanställda i kommunen uppgick till 2206 och i den kommunala koncernens bolag fanns 89 anställda.
- Skattesatsen för 2024 var totalt 32,74 kronor fördelat på regionen 11,48 och kommunen 21,26. Genomsnittlig kommunal skattesats i Västra Götaland är 21,38 kronor.

Händelser under året

Under 2024 har Mariestads kommun upplevt en rad betydande händelser och framsteg som har bidragit till kommunens utveckling och välbefinnande. Här följer ett axplock av händelser under året:

Under året har det skett förändringar i Mariestads befolkning. Antalet barn som är 1–5 år har minskat med 86, medan personer över 80 år har ökat med 83. Den **förändrade demografin** har under året inneburit anpassningar av verksamheterna för de här målgrupperna. Det har bl a inneburit nedläggning av en förskola och personalminskningar som följd. Det har också inneburit uppstart av ytterligare en avdelning på vård- och omsorgsboende.

Kommunfullmäktige har under året antagit flera **viktiga planer**, inklusive en fördjupad översiktsplan för Mariestad, ett program för bostadsförsörjning och en energiplan.

Under året har ett arbete pågått i kommunens samtliga verksamheter med att stärka ekonomin då prognosen i tertialrapport 1 visade på ett nollresultat för kommunen där nämndernas verksamheter prognostiserade ett samlat underskott på 66 miljoner kronor. En **handlingsplan för strukturell omställning** togs fram och genom effektiviseringsåtgärder, återhållsamhet och engångsintäkter har resultatet stärkts under året.

Ett stort **förberedande arbete** pågår för att möjliggöra befolkningstillväxten i enlighet med **Mariestads Vision**. Flera detaljplaner har antagits för att främja bostadsutveckling och stadsförnyelse. I september vann detaljplanen för Ladukärr laga kraft, vilket möjliggör ny bebyggelse i området. I juni gick detaljplanen för stadsutveckling i Katthavet ut på samråd, med förslag om cirka 1 100 nya bostäder och lokaler för centrumfunktioner. Markförsäljningar och exploateringsprojekt har genomförts, inklusive byggstart på Sjölyckan för 144 hyreslägenheter och markanvisningar för bland annat hotell vid Sydport/Leksberg.

En av de mest framstående händelserna under året var Volvokoncernens etablering av en högteknologisk battericellsfabrik i Mariestad. I juli tillträdde Volvo Battery Mariestad fastigheten vid Korstorp, där fabriken kommer att byggas. Denna satsning förväntas skapa **nya arbetstillfällen** och stärka kommunens position inom den **gröna omställningen**.

Under året startades **140 nya företag**.

Arbetet med **Klimatneutrala Mariestad 2030** har fortsatt, med aktiviteter som klimatlöften, cykellördag på nya torget och lansering av ett klimatspel för skolor och bibliotek.

Turismen har blomstrat under året. Totalt registrerades 199 785 gästnätter i Mariestads kommun under hela 2024, enligt de senaste siffrorna från Tillväxtverket. Det är en ökning med 19 procent jämfört med 2023. Inte någon annan sommar under de senaste elva åren har det registrerats fler gästnätter i kommunen under juni-augusti. Denna trend indikerar ett växande intresse för Mariestad som resmål.

Kultur- och fritidsavdelningen har genomfört flera initiativ för att främja hälsa och välmående bland kommuninvånarna, inklusive Senior Sport School och initiativet "Händer i Hagen och på Elvärket" som engagerade cirka 800 barn och unga under sommarlovet.

Vuxenutbildningen har genomfört yrkesutbildningar inom vård och omsorg samt personbilmekaniker under 2024. Vuxenutbildningen har även genomfört en uppdragsutbildning inom området etik- och bemötande för Mariestad med ca 700 deltagare.

Inom Äldre- och omsorgsnämnden har en **trygghetscentral** startats upp och användningen av **läkemedelsautomater** har utvecklats under året.

Mariestads äldreomsorg har fått utmärkelsen "Guldkommun" av Senior alert för sitt framgångsrika arbete med att förebygga vårdskador hos äldre. Dessutom pågår en omfattande upprustning av utomhusmiljön i Sjölyckan, med målet att skapa en mer inbjudande och funktionell miljö för alla åldrar.

Det viktiga **samverkansarbetet med socialtjänst, skola, polis och fritid (SSPF)** där fokus är tidig samverkan för att upptäcka de barn och ungdomar som är i riskzonen för att begå brott eller med begynnande kriminalitet som startades upp under hösten 2023 har fortsatt sin utveckling under 2024.

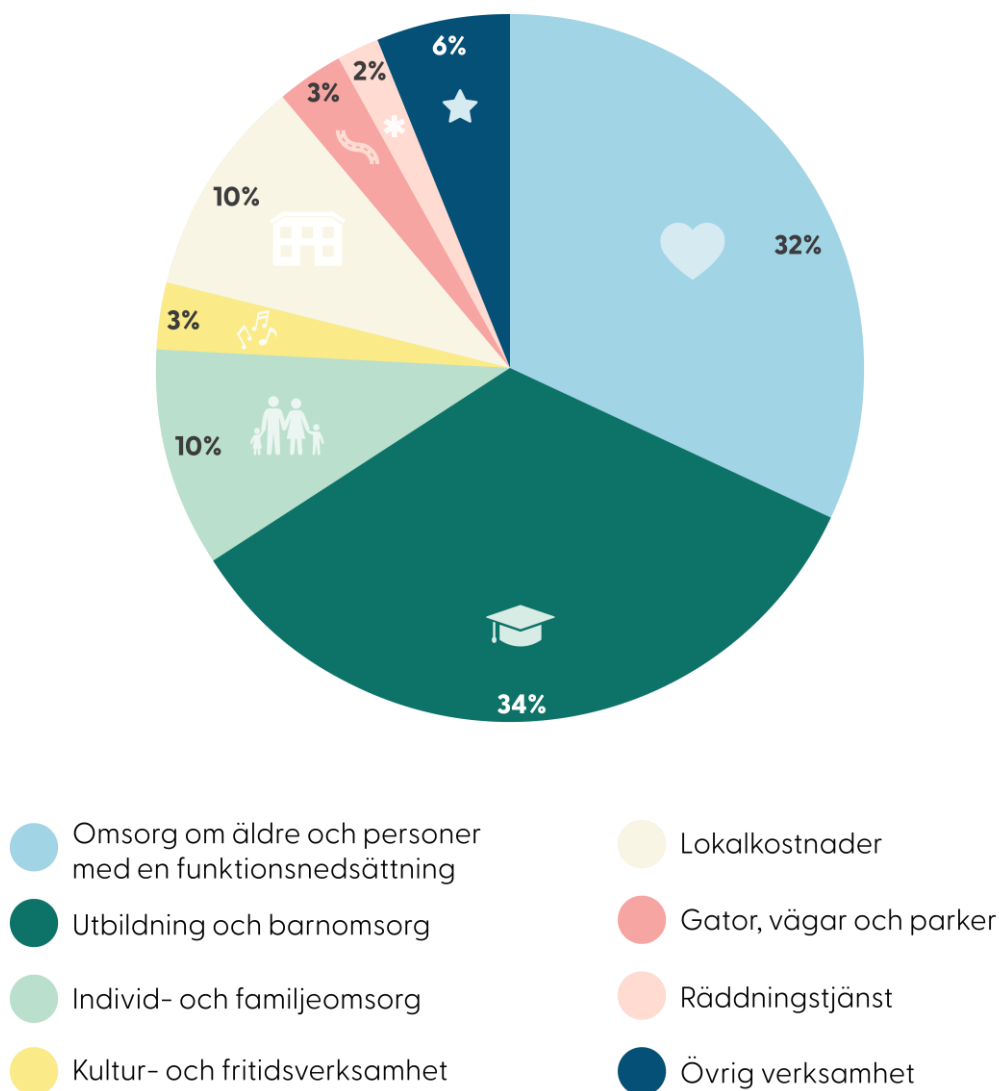
Den **Tekniska nämnden** har under året lagt stort arbete på att förbereda för organisationsförändringen där två stora förändringar ska genomföras. Verksamheten som sedan 2008 varit gemensam med Töreboda och Gullspångs kommuner ska delas upp. Samtidigt ska delar av Mariestads verksamheter bolagiseras för att bättre kunna nyttja synergieffekter inom hela den kommunala koncernen.

Under året har en utveckling av **Mariestads kommunala bolagskoncern** skett. Ett flertal nya bolag har tillskapats, köpts och sålts och ett arbete har startat upp för att samordna och effektivisera processer i ett kommunkoncernövergripande perspektiv.

Sammanfattningsvis har 2024 varit ett år präglat av positiv utveckling inom näringsliv, hållbarhet, stadsutveckling och samhällsservice i Mariestads kommun.

Fördelning av kommunens ekonomiska resurser

Hur fördelas dina skattepengar? Den största delen av en kommuns verksamheter finansieras av skatteintäkter som baseras på invånarnas inkomster. 2024 hade Mariestads kommun skatteintäkter (inkl. generella statsbidrag) på 1,8 miljarder kronor.

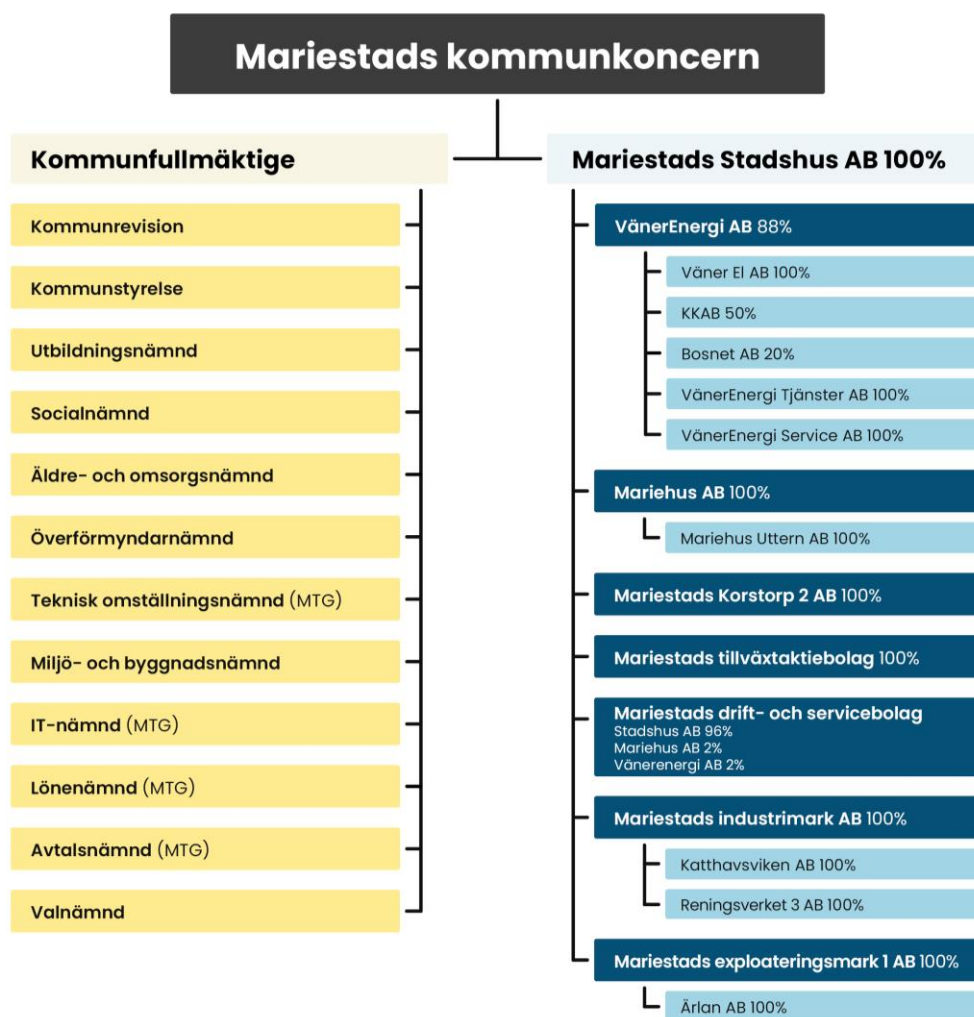

Figur 1 Fördelning kommunens nettokostnad, %

Organisation

Politisk organisation

Kommunens samlade verksamhet presenteras med utgångspunkt i nedanstående bild. Den består av nämndsorganisationen inom den kommunala sektorn samt Mariestads Stadshus AB med dotterbolag.

Figur 2 Organisationsträd kommunkoncernen

Kommunfullmäktige är Mariestads kommuns högsta beslutande organ och dess uppgifter framgår av kommunallagen. Fullmäktige beslutar i frågor av större vikt för kommunen såsom mål och riktlinjer för verksamheterna, budget, skatt och andra större

ekonomiska frågor. Ledamöterna, som representerar olika partier, utses genom allmänna val för en period om fyra år. Kommunfullmäktige ska kontrollera att den kommunala verksamheten sköts på ett korrekt sätt. För detta arbete utser fullmäktige revisorer.

Kommunstyrelsen utses av kommunfullmäktige och ansvarar genom sin förvaltning för att fullmäktiges uppdrag verkställs och följs upp. Styrelsen har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet, samt övrig kommunal verksamhet som bedrivs i kommunalförbund som kommunen är medlem i. Kommunstyrelsen ansvarar som nämnd för samhällsbyggnadsfrågor, kultur och fritid och andra kommunövergripande frågor.

Nämnderna styrs av ett reglemente, som har antagits av kommunfullmäktige. Alla nämnder har dessutom ett antal lagar att följa. Kommunallagen, förvaltningslagen och tryckfrihetsförordningen som reglerar offentlighetsprincipen är exempel på sådana lagar.

Utbildningsnämndens ansvarsområde omfattar förskola, fritidshemsverksamhet, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning och kost.

Äldre- och omsorgsnämnden har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade. Nämnden har också till uppgift att leda och ansvara för den kommunala hälso- och sjukvården inklusive hemsjukvården.

Socialnämnden har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten och det som i lag sägs om socialnämnd. Nämnden har också till uppgift att leda och ansvara för den kommunala hälso- och sjukvården riktad mot Socialpsykiatrien.

Teknisk nämnd ansvarar för försörjning av vatten och avlopp (VA), gator, vägar, parker, hamn, skärgård samt trafikfrågor. Nämnden ansvarar även för kommunernas egen lokalförsörjning med tillhörande byggnadsverksamhet, fastighetsförvaltning och lokalvård.

Miljö- och byggnadsnämnd ansvarar för kommunens arbete med frågor som rör bygglov, livsmedel, människors hälsa, skyddet av miljön och naturvårdsfrågor. Arbetet sker utifrån ett antal lagar som plan- och bygglagen, miljöbalken och livsmedelslagen.

Överförmyndarnämnd ansvarar för de uppgifter som enligt lag och förordning ska handhas av överförmyndarnämnden. Överförmyndarnämnden har i uppgift att ha tillsyn över gode män och förvaltare.

Valnämnden är kommunens organ för valtekniska frågor. Nämnden ska fullgöra de uppgifter som framgår av vallagen, folkomröstningslagen, kommunallagen, lag om val till Europaparlamentet samt medverka i kyrkliga val i den utsträckning som detta åligger kommunen.

Mandatfördelning

Ordförande i kommunfullmäktige är Karin Reboli (M). 1:e vice ordförande är Göte Andersson (M). 2:e vice ordförande Gun-Britt Alenljung (S).

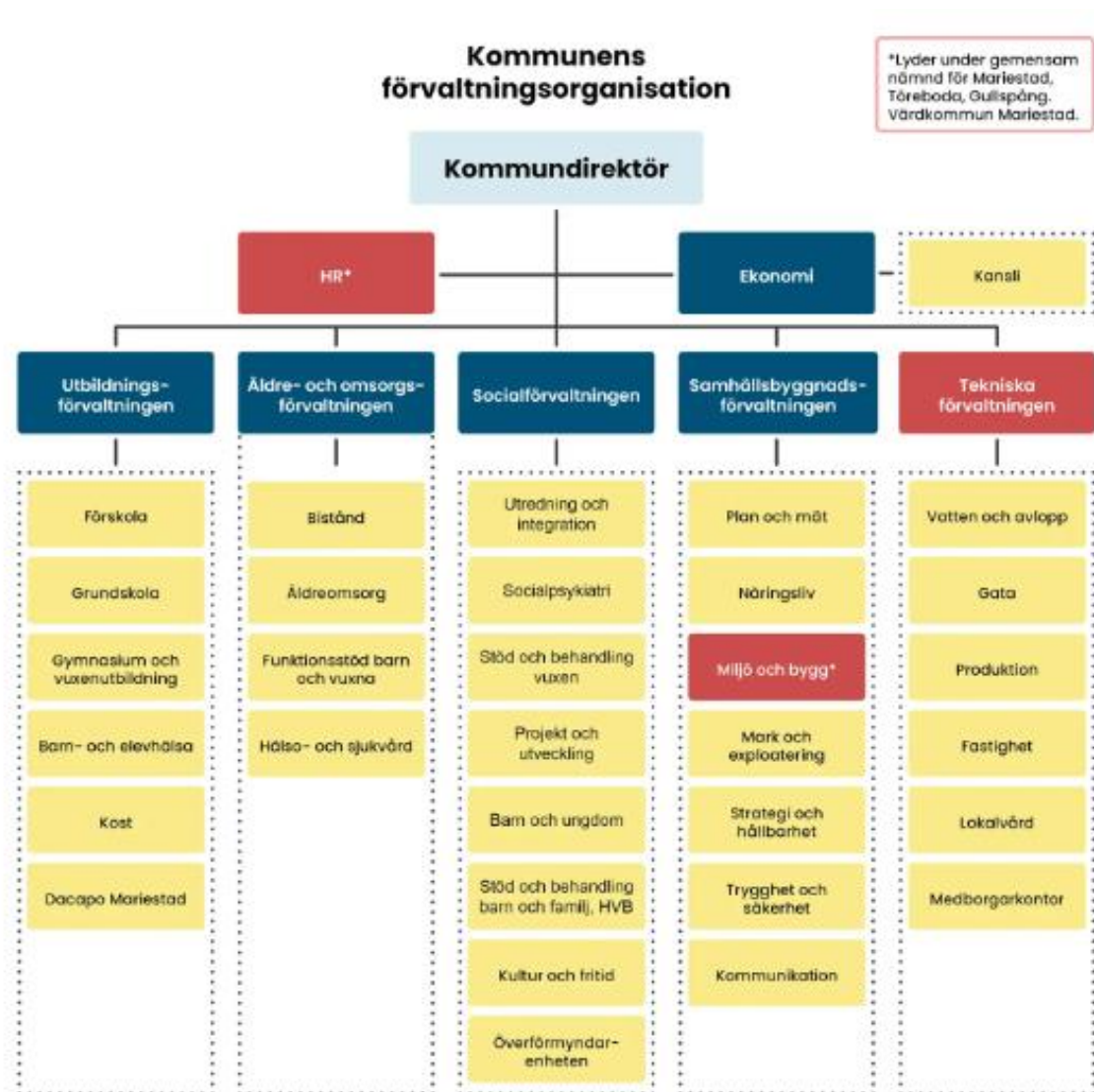
Mandatfördelningen i kommunfullmäktige	
Moderaterna	22
Socialdemokraterna	15
Sverigedemokraterna	5
Centerpartiet	3
Vänsterpartiet	3
Kristdemokraterna	1
Totalt	49

Tabell 1 Mandatfördelning

Förvaltningsorganisation

Till varje nämnd hör en förvaltning som har hand om verksamheten inom nämndens ansvarsområde. Förvaltningarna bereder ärenden till nämnden och verkställer nämndens beslut.

Figur 3 Organisationsträd, förvaltningsorganisationen

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ger en översiktlig bild av utvecklingen i kommunens verksamhet. I förvaltningsberättelsen beskrivs även viktiga händelser som har inträffat under året, förväntad utveckling, viktiga personalförhållanden och annat som är av betydelse för styrning och uppföljning.

Ekonomi och verksamhet i korthet

	2024	2023	2022	2021	2020
Den kommunala koncernen					
Verksamhetens intäkter	1 134	985	966	911	847
Verksamhetens kostnader	2 614	2 473	2 320	2 176	2 075
Årets resultat	181	34	109	123	65
Årets resultat som andel av skatt och generella statsbidrag	10	2	7	8	5
Soliditet %	28	26	27	27	26
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse för pensioner %	17	14	14	12	10
Nettoinvesteringar mnkr	305	358	329	361	265
Självfinansieringsgrad %	87	45	83	77	71
Långfristig låneskuld mnkr	2355	2255	2208	2108	1922
Kommunen					
Folkmängd, totalt	24 583	24 647	24 768	24 723	24 513
Folkmängd, 1–5 år	1 137	1223	1255	1281	1322
Folkmängd, 80 år+	2 112	2029	1941	1904	1831
Kommunal skattesats, %	21,26	21,26	21,26	21,26	21,26
Verksamhetens intäkter	692	625	605	598	572
Verksamhetens kostnader	2 302	2 218	2 077	1 979	1 906
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	1 758	1 706	1 643	1 543	1 463
Årets resultat	53	17	89	97	43
Årets resultat som andel av skatt och generella statsbidrag, %	3,0	1,0	5,4	6,3	2,9
Förändring skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	52	63	100	80	69
Förändring skatteintäkter och statsbidrag, %	3,0	3,8	6,5	5,5	5,0
Förändring nettokostnad jmf föregående år, mnkr	19	117	99	54	27
Nettokostnadsutveckling, %	1,1	7,5	6,8	3,8	2,0
Nettokostnadsandel inkl. finansnetto, %	97	99	93	94	97
Soliditet %	21	20	20	21	29
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse för pensioner %	7	6	6	4	2
Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	558	540	534	554	558
Total pensionsförpliktelse	583	560	552	573	571
Pensionskostnad**	184	182	111	117	106

	2024	2023	2022	2021	2020
Nettoinvesteringar	171	167	196	228	186
Självfinansieringsgrad av investeringar. %	79	57	87	75	59
Långfristiga skulder, mnkr	1 638	1 505	1 503	1 048	901
Långfristiga skulder, kr per invånare	66 644*	61 063	60 682	42 401	36 756
Likvida medel	131,2	63,6	96,0	78,9	116,8
Antal tillsvidareanställda	2 206	2 238	2 233	2 227	2 176

Tabell 2 Nyckeltal kommunkoncern och kommun, 5-årig översikt

*Ökningen mellan 2023 och 2024 av den långfristiga låneskulden förklaras främst av den förändrade redovisningen av finansiell leasing.

**Läs mer under avsnittet "Pensionskostnader och PO-pålägg"

Händelser av väsentlig betydelse

Nedan följer några väsentliga händelser under 2024:

Kommunfullmäktige beslutade under våren att **anta fördjupad översiktsplan Mariestad 2040**.

Den fördjupade översiktsplanen syftar till att möjliggöra framtidsstaden Mariestad. I planen redovisas huvuddragen för hur kommunen vill att staden ska utvecklas och hur mark och vatten ska användas i den långsiktiga och strategiska utvecklingen av Mariestad. Under året har också ett bostadsförsörjningsprogram och energiplan tagits fram och beslutats.

Markförsäljningar har genomförts på Korstorp och Sund.

Utvecklingen av bolagskoncernen fortgår **och i juli 2024 tillträdde Volvo Battery Mariestad Operation AB samtliga aktier i Mariestads Markutveckling AB**, och därmed den indirekta överlåtelsen av fastigheten. Affären innebar att Mariestads Stadshus AB erhöll 134,4 miljoner kronor och 108,1 miljoner kronor reglerades i koncernskulden till Mariestads kommun.

En **handlingsplan för strukturell omställning** har tagits fram för att dämpa kostnadsutvecklingen och skapa förutsättningar för framtida investeringar. Syftet med denna handlingsplan är delvis att lägga fram riktade besparingar som ska genomföras omedelbart men också att genomföra genomtänkta långsiktiga åtgärder för att underlätta för kommunen att kunna hantera kommande kostnadsökningar. Det finns också ett övergripande syfte där investeringar i strukturell omställning måste ske.

Testbädd Mariestad är ett projekt mellan Länsstyrelsen och Skaraborgs kommunalförbund där en arbetsgrupp för risk- och möjlighetsanalys startats inför

expansionen och etableringarna i Mariestad. Deltagare från socialförvaltningen, polis, folkhälsa, samhällsbyggnad, skola, HR, Länsstyrelsen och Skaraborgs kommunalförbund deltar i projektet där man bland annat undersöker arbetsmetoder som ska kunna implementeras i hela Skaraborg.

Trygghetscentralen är ett samarbete mellan räddningstjänsten och kommunen. Äldre- och omsorgsförvaltningen har startat upp en Trygghetscentral där Räddningstjänsten hanterar alla inkommande larm från hemtjänsten. Syftet är att öka tryggheten och effektivisera arbetssättet tillsammans med kommunens planerare som nu är centraliserade på Trygghetscentralen. Målet att halvera antalet larm för undersköterskor har uppnåtts efter tre månaders drift.

En lokal åtgärdsplan för **brottsförebyggande arbete** antogs och utbildningar inom krisledning genomfördes.

Omställning och bolagisering. Ett stort arbete har gjorts för att förbereda förändringar i organisationen i och med delningen av de kommungemensamma nämnder och verksamheter mellan Mariestad, Töreboda och Gullspång (MTG) där vissa delar också bolagiseras. Bland annat genom att med att skapa gemensamma styr- och ledningsprocesser inom hela kommunkoncernen. Ett arbete är även inlett för att samordna delar av administrativa och ekonomiska processerna utifrån ett koncernperspektiv.

Avveckling av verksamhet. En genomlysning av kommunens HVB-verksamheter för barn och unga har genomförts och lett till avveckling av två HVB-hem under året; Lilla Teamet och Ringvägen. Ett internt HVB-hem, Ungbo, med 4 HVB-platser samt en stödboendeplats kommer finnas kvar.

I maj 2024 beslutades om **tillfällig stängning av förskolan Termiten** och **avslut av pedagogisk omsorg** på grund av ett lägre tillflöde av förskolebarn. I maj månad fattades också beslut om att **tillfälligt stänga Sjötorps fritidshem**.

På grund av minskat antal barn och strukturella förändringar inom förskolan minskades organisationen med trettiofem visstidsanställda medarbetare från augusti 2024.

Beslut om renovering av Mariestads reningsverk. Under våren har beslut tagits om att uppgradera reningsverket. Projektet fokuserar på kostnadseffektivitet och driftsäkerhet, samt möjliggör framtida kapacitetsökning.

Styrning av den kommunala verksamheten

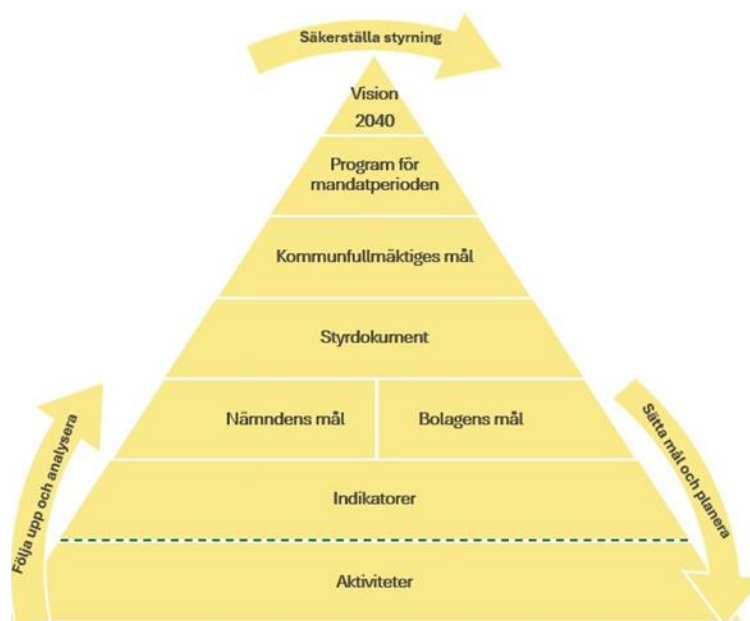
Ytterst syftar styrningen till att använda kommunens resurser på ett effektivt sätt för att uppnå god ekonomisk hushållning. Styrningen ska säkerställa en stabil långsiktig ekonomi för kommunens verksamheter. Ekonomi- och verksamhetsstyrning är en

målmedveten styrprocess som syftar till att uppnå både verksamhetsmässiga och ekonomiska resultat utifrån god ekonomisk hushållning.

Målarbete

Kommunkoncernens arbete styrs utifrån visionen och beslutade mål – det är en gemensam utgångspunkt för alla verksamheter. Hur detta målstyrda arbete ska gå till beskrivs i kommunens styrmodell. Vid varje ny mandatperiod beslutar fullmäktige om mål som anger den politiska viljeriktningen för de kommande fyra åren.

Styrmodell Mariestads kommun

Figur 4 Styrmodell Mariestads kommun

Egna mål för nämnder och bolag

Utifrån de övergripande kommunfullmäktigemålen arbetar varje nämnd fram och antar egna mål som ska bidra till utveckling och måluppfyllelse av fullmäktiges mål.

En viktig del i det målstyrningen är att fokusera på de resultat man vill uppnå. Resultaten är ett viktigt underlag för att kunna analysera hur det går med måluppfyllelsen. För att göra detta tydligare kopplas en eller flera indikatorer till varje mål. Nämnderna ansvarar för att ta fram en verksamhetsplan där man beskriver vilka aktiviteter som ska genomföras för att nå målen.

Vision Mariestad 2040

Visionen är en beskrivning av hur det ska vara att leva i Mariestad år 2040. Visionen är till för alla, både kommunkoncernens medarbetare, politiker och de människor som lever och verkar i Mariestads kommun.

"Vi skapar drömlägen tillsammans"

- Mariestad – drömläge för boende vid Vänern
- Mariestad – drömläge för det bättre livet
- Mariestad – drömläge för innovation och entreprenörskap

Drömlägen är det centrala begreppet i visionen. Med drömlägen menar vi vårt unika läge geografiskt, med skog, jord och vatten, med Vänern, Tidan och Göta kanal. Vår plats på jorden. Drömlägen är även en aktiv handling. I Mariestads kommun skapar vi drömlägen genom vår vilja till utveckling, innovation och samverkan. Vi skapar drömlägen tillsammans med våra invånare, besökare och näringsliv

Vision 2040 ska vägleda oss i arbetet med hur Mariestad ska fortsätta att utvecklas. Genom att ha en gemensam riktning och målbild kan vi tillsammans bygga det Mariestad vi vill ha. Alla i Mariestads kommun, såväl medarbetare i kommunkoncernen som invånare, politiker och verksamma, ansvarar för att bidra till att vår vision realiserar. Det arbetet vi gör tillsammans ska komma till nytta för dig som lever och verkar i Mariestads kommun.

Intern kontroll

Arbetet med intern kontroll är lagstadgat och utgör en viktig del av det systematiska kvalitetsarbetet. Det styrs av regler för intern styrning och kontroll som till att säkerställa att kommunstyrelse och nämnder upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll. Syftet med den interna kontrollen är att med rimlig grad av säkerhet säkerställa att:

- Verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt
- Den finansiella rapporteringen och informationen om verksamheten är tillförlitlig
- Lagar, styrdokument och beslut efterlevs
- Tillgångar säkras och förluster förhindras
- Allvarliga fel upptäcks och elimineras

Kommunstyrelsen har ett särskilt uppdrag att leda och samordna kommunens angelägenheter samt ha uppsikt över de andra nämnderna. Detta ger kommunstyrelsen ett övergripande ansvar för att de övriga nämnderna arbetar med intern kontroll på ett tillfredsställande sätt. Kommunstyrelsen ansvarar för att en organisation för intern kontroll etableras i kommunen och att övergripande regler tas fram. Dock har

nämnderna det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden.

Varje år ska kommunstyrelsen och övriga nämnder anta en plan för uppföljning av den interna kontrollen, baserat på en riskanalys där riskernas sannolikhet och konsekvens bedöms. Under året har kommunstyrelsen och alla nämnder kontinuerligt följt upp arbetet med intern kontroll. När avvikelser har upptäckts, har åtgärder planerats och genomförts. Återkopplingen visar att de arbetar för att säkerställa kvalitet och efterlevnad av regler och lagar. Under hösten har utbildningsinsatser gällande intern kontroll genomförts för både nämnder och samtliga chefer i organisationen.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Konjunkturutveckling

Den globala ekonomin har under 2024 präglats av osäkerhet och låg tillväxt. USA:s ekonomi förväntas mattas av, medan Europa kan visa viss återhämtning. Samtidigt finns osäkerhet kring finanspolitiken i både USA och Europa, där protektionistiska åtgärder och höga statsskulder kan påverka den globala efterfrågan negativt.

I Sverige har BNP-tillväxten varit låg under 2024, men en tydlig återhämtning förväntas 2025, då tillväxten beräknas öka från 0,7 procent till 3,1 procent. Denna tillväxt drivs huvudsakligen av ökad hushållskonsumtion, då stigande reallöner, lägre räntor och en förbättrad framtidstro gör att hushållen börjar spendera mer. Under 2023 och 2024 har många hushåll valt att spara snarare än konsumera, men 2025 förväntas detta ändras, vilket blir en viktig drivkraft för svensk ekonomi.

På arbetsmarknaden har utvecklingen varit svagare än förväntat under andra halvåret 2024, med en minskning av sysselsättningen och fler arbetslösa än tidigare prognoser visade. Den väntade vändningen på arbetsmarknaden sker långsammare än beräknat, vilket innebär att arbetslösheten kan ligga kvar på höga nivåer längre än väntat. Trots detta bedöms skatteunderlaget stärkas markant 2025, då det förväntas öka med 5,6 procent, efter en svag ökning på 3,5 procent under 2024. Denna uppgång beror på förbättrad sysselsättning, fler arbetade timmar och högre pensionsinkomster.

Kommunens ekonomiska utveckling

Den ekonomiska utvecklingen under 2024 har inneburit både utmaningar och möjligheter för Mariestads kommun. För 2023 ökade intäkterna med 3,8 procent medan verksamhetens nettokostnader ökade med 7,5 procent. För 2024 har skatteintäkterna haft en lägre ökningstakt jämfört med tidigare år till följd av konjunkturen och landar på 3 procent. Det innebär att det vid ingången av 2024 fanns en obalans och behov av att dämpa kostnadsutvecklingen.

För att möta de ekonomiska förutsättningarna och säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi, har kommunen genomfört ett omfattande arbete med en handlingsplan för strukturell omställning, som beslutades av Kommunfullmäktige den 19 juni. Planen syftade till att effektivisera verksamheten, anpassa resurserna efter förändrade behov och skapa bättre ekonomiska förutsättningar för framtiden. Inom ramen för handlingsplanen har åtgärder genomförts som förbättrat det ekonomiska resultatet med 53 miljoner kronor jämfört med prognosen i tertialrapport 1 (läs mer under rubriken "handlingsplan för strukturell omställning"). Förbättringen av resultatet är en kombination av intäktsökningar och åtgärder i form av kostnadseffektiviseringar. Nettokostnadsutvecklingen för 2024 landar på 1,1 procent, vilket är en mycket låg kostnadsutveckling med hänsyn till löne- och prisutvecklingen under året.

Inbromsningen av nettokostnadsutvecklingen ger en stabilare ekonomisk grund inför 2025 och bättre förutsättningar att kunna finansiera en större andel av kommande investeringar med egna medel.

Handlingsplan för strukturell omställning

Den 31 januari beslutade Kommunstyrelsens arbetsutskott att ge kommundirektören i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan med anledning av det ekonomiska läget. I med tertialrapport 1 2024 redovisades ett prognostiserat nollresultat vilket innebar ett underskott mot budget på 40,6 mnkr. Då det fanns en risk att balanskravet inte skulle efterlevas arbetade kommundirektörens ledningsgrupp fram en handlingsplan för strukturell omställning med övergripande åtgärder för hela kommunen.

Då personalkostnader utgör ca 60 procent av kommunens totala kostnader var delar av åtgärderna riktade mot att minska personalkostnader. Inledningsvis lades det ett varsel om uppsägning som kombinerades med ett pensionserbjudande för personer som närmade sig pensionsåldern. Utöver detta begränsades möjligheter till att behålla tidsbegränsat anställda och återbesätta vakanser som uppstått under året.

Ytterligare åtgärder för en stärkt ekonomi har inletts under året och kommer fortsätta under 2025. Effektivisering av lokalanvändning, effektivisering av administrativa processer genom samordning inom kommunkoncernen och kartläggning av kostnader för IT-system är åtgärder som påbörjats men som ännu inte fått så stora ekonomiska effekter.

Resultatet har förbättrats med 53 mnkr sedan tertialrapport 1 och det är en kombination av ökade intäkter, men också effekter av de åtgärder som vidtagits i handlingsplanen för strukturell omställning. Totalt har en minskning av arbetad tid skett motsvarande knappt 26 årsarbetare. Då den stora effekten kommit det andra halvåret förväntas helårseffekten bli högre under 2025.

Finansiell analys

I denna del görs en översikt över Mariestads kommuns finansiella situation och utveckling. Målet är att identifiera ekonomiska problem och att se om kommunen hanterar pengarna väl. Analysen är baserad på fyra huvudområden: resultat, kontroll, risk och kapacitet.

Resultat - Detta område undersöker årets resultat och varför det blev som det blev, samt hur investeringarna har utvecklats.

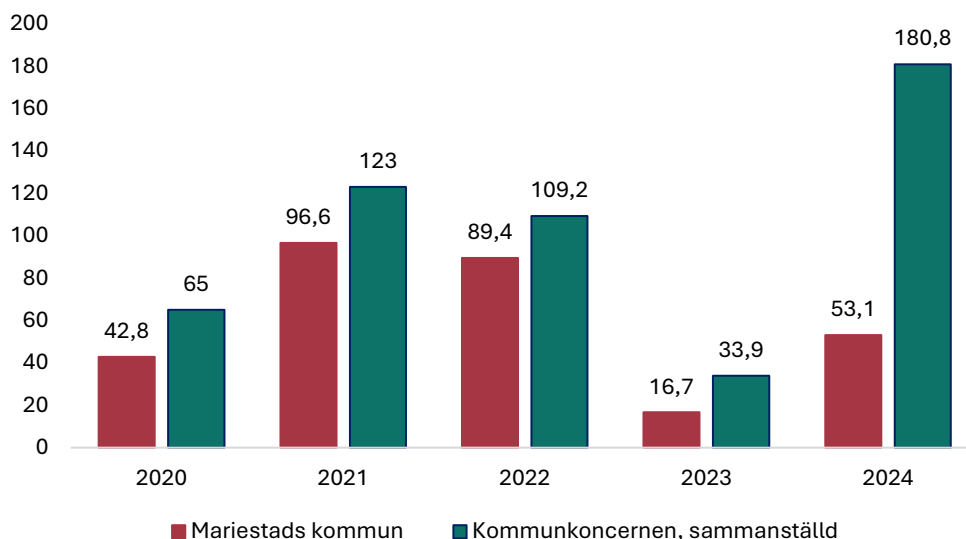
Kontroll - Här ser man över hur väl kommunen följer sina ekonomiska mål och planer.

Risk - Riskanalysen visar vilka ekonomiska risker kommunen är utsatt för.

Kapacitet - Detta område visar kommunens långsiktiga ekonomiska styrka och förmåga att betala för framtida utgifter. Större kapacitet innebär mindre känslighet för ekonomiska svårigheter i framtiden.

Resultat och kontroll

Resultatet på 53,1 mnkr uppfyller målen för god ekonomisk hushållning. Jämfört med föregående år är det ett betydligt bättre resultat trots att utvecklingen av skatteintäkter i relation till kostnadsutvecklingen varit ofördelaktig även för 2024. Resultatet är 12,5 mnkr högre än det budgeterade resultatet och motsvarar tre procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Figur 5 Resultat Mariestads kommun och kommunkoncern, mnkr

Intäkter och kostnader

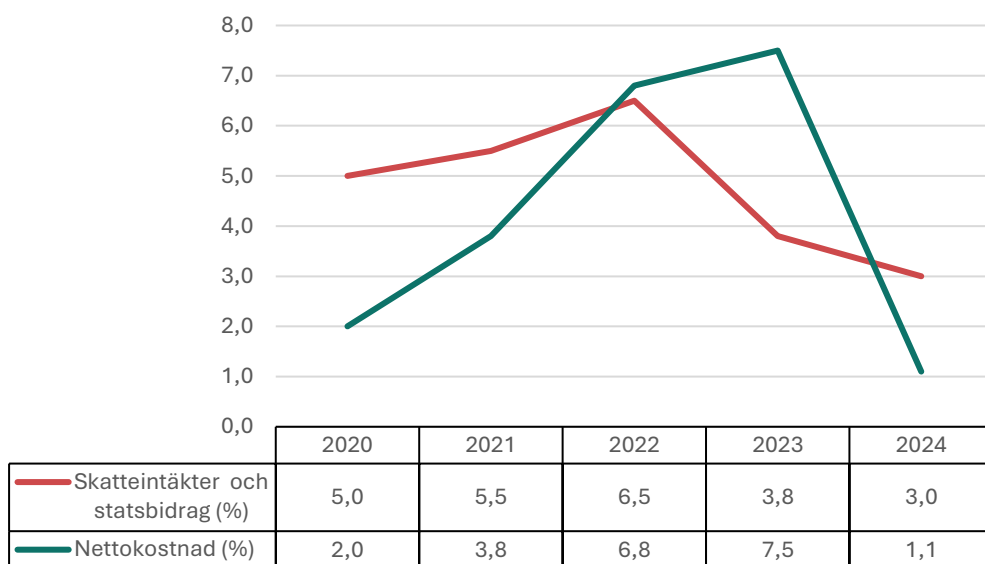
Verksamhetens intäkter har ökat från 625 mnkr 2023 till 692 mnkr 2024. Det är en ökning med 67 mnkr vilket motsvarar 10,7 procent. En stor del av ökningen utgörs av exploateringsintäkter och upparbetade planavgifter från tidigare år på sammanlagt ca 50 mnkr. Bortsett från dessa ökar intäkterna med 2,7 procent.

Verksamhetens kostnader har ökat från 2 218 mnkr 2023 till 2 302 mnkr 2024 vilket motsvarar 3,7 procent. Kostnadsökningen är i stor utsträckning kopplat till den generella pris- och löneutvecklingen.

Skatteintäkter och statsbidrag har ökat med tre procent mellan 2023 och 2024, Det är en lägre ökning än den genomsnittliga ökningen de senaste fyra åren som legat på 5,2 procent.

Verksamhetens nettokostnader och skatteintäkter

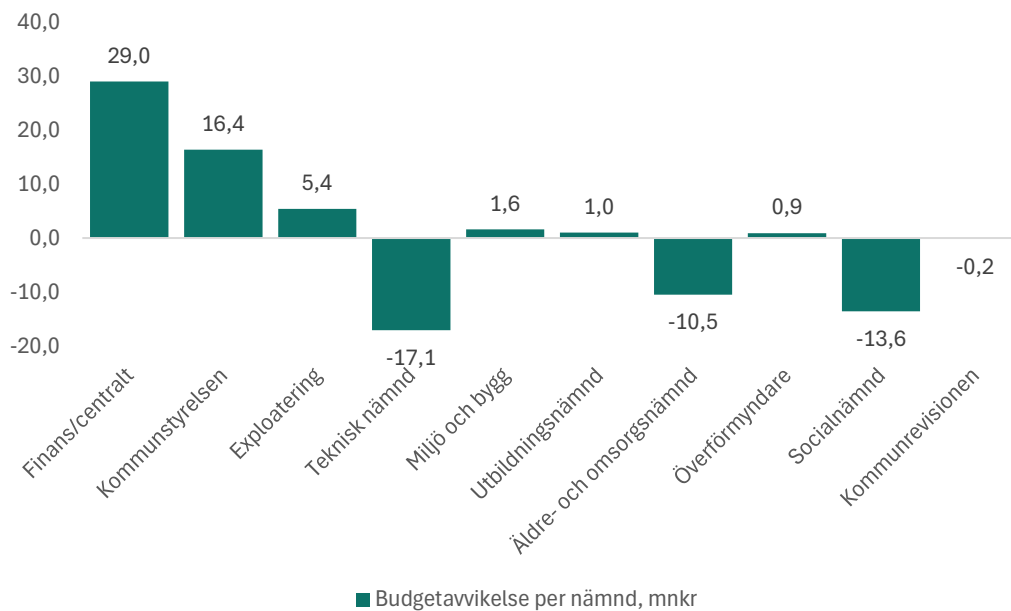
Nettokostnaden är verksamhetens kostnader minus verksamhetens intäkter. Nettokostnadsutvecklingen är förändringen mellan åren och mellan 2023 och 2024 ökar nettokostnaden med 1,1 procent vilket är betydligt lägre än de senaste två åren. Den låga nettokostnadsutvecklingen förklaras främst av de engångsintäkter kopplat till exploatering som erhöles under åren. Handlingsplanen för strukturell omställning har också haft effekt på kostnaderna och bromsat utvecklingen.

Figur 6 Procentuell utveckling av verksamhetens nettokostnader och skatteintäkter och statsbidrag, %

Budgetföljsamhet

Totalt sett har kommunen en god budgetföljsamhet och en total avvikelse mot budget på 12,5 miljoner kronor vilket motsvarar 0,7 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Dock finns större negativa avvikelser på tre nämnder, Teknisk nämnd, Socialnämnden och Äldre- och omsorgsnämnden. I fördelningen av nämndernas ramar inför 2024 saknades förutsättningar att ge kompensation för prisindex och demografisk utveckling. Löneindex och PO-pålägget har inte heller kompenserats fullt ut. Det innebär att det har varit omfattande krav på kostnadsminskningar i samtliga nämnder. Åtgärder har genomförts för att nå en ekonomi i balans och antalet tjänster har minskat i samtliga nämnder utom äldre- och omsorgsnämnden på grund av ett ökat antal äldre.

Figur 7 Budgetavvikelse per nämnd, mnkr

Budgetavvikelser drift 2024

I tabellen nedan visas de främsta orsakerna till nämndernas budgetavvikelser.

Budgetavvikelser drift 2024*	mnkr
Finans och centrala poster	29,0
Lägre skatteintäkter jämfört med budget	-1,8
Högre statsbidrag jämfört med budget	5,7
Högre pensionskostnader än budget**	-5,5
Positivt netto för PO-pålägg samt pensioner och arbetsgivaravgifter**	16,9

Budgetavvikelser drift 2024*	mnkr
Lägre kapitalkostnader	6,3
Högre finansnetto än budget	7,5
Kommunstyrelsens verksamheter exkl exploatering	16,4
Fakturering av plan- och exploateringsavtal för upparbetade kostnader från 2021–2024	11,3
Högre intäkt för skogsavverkning	1,8
Ökade konsultkostnader, avser bland annat konsulter kopplade till framtagande av översiktsplaner	-7,0
Vakanser och sjukfrånvaro	2,4
Exploatering	5,4
Kommunrevisionen	-0,2
Utbildningsnämnd	1
Ingen avvikelse att kommentera	-
Socialnämnden	-13,6
Högre kostnader för försörjningsstöd	-3,3
Högre kostnader för placeringar -vuxen	-6,1
Kostnader för konsulter - främst socionomer	-11,5
Ökade kostnader för målgrupp inom socialpsykiatri	-3,8
Egna familjehem inkl. vårdnadsöverflytt	-4,8
Intäkter Migrationsverket	6,0
Intäkter Socialpsykiatri (omsorgsavgifter)	1,2
"Till nämndens förfogande" – outnyttjade	1,4
Licensavgifter	1,4
Köpt vård externa familjehem	3,3
Äldre- och omsorgsnämnden	-10,5
Retroaktiva statsbidrag återförda för att kompensera för uppstartskostnader Trygghetscentralen samt investeringar utöver budgetram	4,2
Driftsbudget för ej öppnade boenden	9,2
Hälsosatsning	-1,7
Statsbidragsfinansierade budgeterade personalkostnader	2,3
Ersättning till hemvården	1,7
Placeringskostnader till externa utförare pga. boendebrist inom kommunen	-4,5
Personlig assistans extern utförare, minskat antal brukare	1,3
Utökning personal pga. justering av arbetstidslagen och patientsäkerhet nattetid	-17
12 nya platser särskilt boende	-2,8
Hög belastning på korttidsverksamheten	-3
Teknisk nämnd	-17,1
Hyreskostnader	-9,2
Fastighetsunderhåll/återställningskostnader inhyrda lokaler	-6,0
Vinterväghållning /övrig gatu -och parkdrift	-3,5

Budgetavvikelser drift 2024*		mnkr
Momsåtersökning		2,8
Mediakostnader		-1,2
Miljö- och byggnadsnämnd		1,6
Ökade intäkter för taxor i Mariestad		1,0
Kommunrevisionen		-0,2

Tabell 3 Budgetavvikelse per nämnd, mnkr

* I tabellen redovisas enbart de större avvikelserna vilket innebär att de i de flesta fall inte kommer att summeras till den totala avvikelsen för nämnden.

** Läs mer om dessa avvikelser under avsnittet ”Pensionskostnader och PO-pålägg”.

Årets investeringar och självfinansieringsgrad

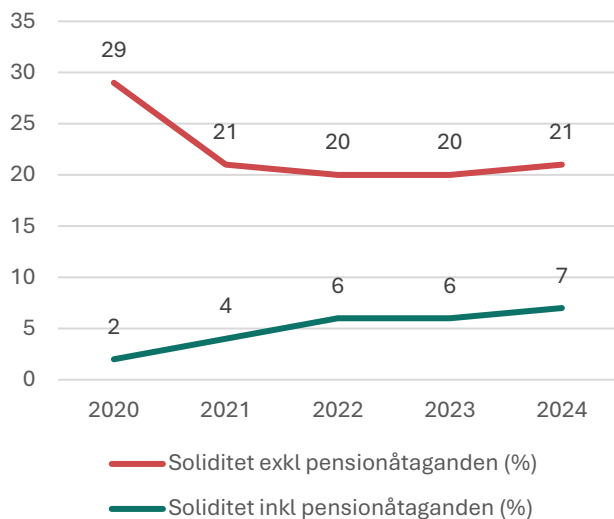
Årets investeringar uppgick till 171,4 mnkr för kommunen vilket är 60 procent av årets budget. 73,2 är investeringar kopplat till exploatering, 25,1 är taxefinansierade investeringar och 73,1 är skattefinansierade investeringar.

Självfinansieringsgraden visar hur stor andel av investeringarna som finansieras med egna medel. Ett mått på 100 procent innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar och därmed inte behöver låna.

Självfinansieringsgraden för 2024 är 78,9 procent, vilket är högre än föregående år. Även om ingen nyupplåning har skett, har extern finansiering täckt en stor del av investeringarna under året. Under de senaste fyra åren har självfinansieringsgraden aldrig nått 100 procent. För att minska behovet av lånefinansiering måste en större del av skatteintäkterna och statsbidragen gå till investeringar. Det innebär att kommunen antingen måste ha ett högre resultat eller minska sina investeringar.

Kapacitet och risk

Soliditeten visar hur mycket av kommunens tillgångar som finansieras med eget kapital. En hög soliditet innebär lägre finansiell risk.

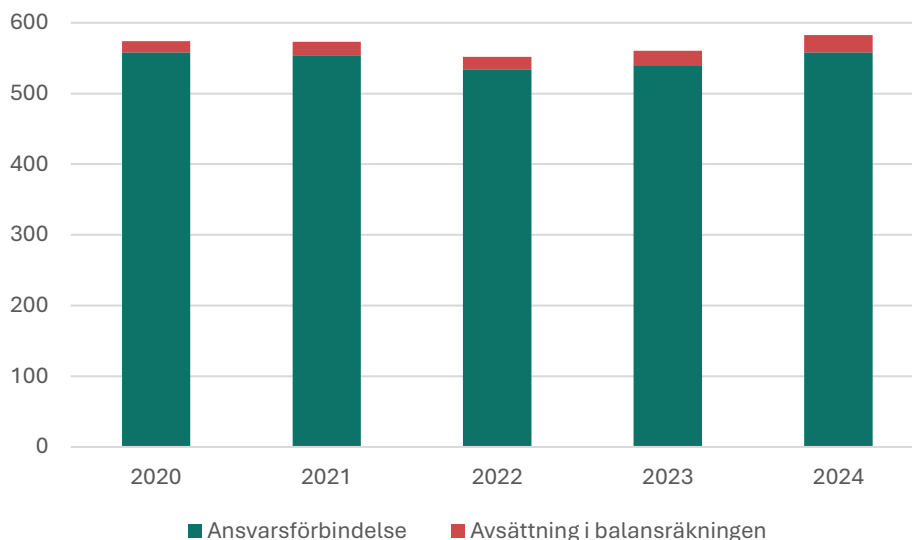
Soliditeten exklusive pensionsåtagandet uppgår till 21 procent, vilket är en ökning med en procent jämfört med föregående år. För att ge en rättvisande bild av kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme, bör soliditeten mätas inklusive hela pensionsåtagandet. Detta innefattar den del som klassificeras som ansvarsförbindelse och därför inte påverkar resultaträkningen.

Figur 8 Soliditet, %

Soliditeten inklusive pensionsåtagandet är 7 procent. Den genomsnittliga soliditeten inklusive pensionsåtaganden för kommunerna i Västra Götaland och Halland för år 2023 var 28 procent.

Pensionsskuld

Kommunen har pensionsförpliktelser i ansvarsförbindelse som uppgår till 558 mnkr och avser pensioner intjänade innan 1998 då pensionssystemet gjordes om. Detta är en post som ligger utanför balansräkningen. Utbetalningarna av pensionerna kopplat till ansvarsförbindelsen kostnadsförs vid utbetalning och påverkar således resultatet. Ansvarsförbindelsen har ökat med 18 mnkr trots utbetalningar under året på 43 mnkr. Ökningen beror på att pensionsåtagandet räknats upp med prisbasbeloppet som påverkats starkt av den höga inflationen. Avsättningen i balansräkningen uppgår till 24,7 mnkr.

Figur 9 Ansvarsförbindelse och avsättning till pensioner i mnkr, 2020–2024

Pensionskostnader och PO-pålägg

Årets totala kostnad för pensioner inklusive löneskatt har varit 184 mnkr vilket är en ökning med 9 mnkr jämfört med året innan. En faktura med pensionskostnader på 12 mnkr som hör till 2024 har felaktigt bokförts på 2023. Det innebär att kostnaden för pensionerna skulle varit 196 mnkr för 2024 och 12 mnkr lägre för 2023. Den totala negativa avvikelserna skulle egentligen ha varit ca 18 mnkr. Avvikelsen mot budget är kopplat till prognosen för pensionerna som utgick från att inflationen skulle sjunka i en snabbare takt än faktiskt utfall. I december 2023 höjde SKR (Sveriges kommuner och regioner) det rekommenderade PO-pålägget. Nämnderna komparerades inte för höjningen eftersom den positiva avvikelserna om 16,9 mnkr för PO-pålägget behövdes för att finansiera den högre pensionskostnaden.

Enligt prognos från KPA och Skandia förväntas pensionskostnaderna minska de kommande åren till följd av lägre inflation.

Likviditet och kassaflöde under året

Mariestads kommunkoncern har en samlad finansverksamhet i form av en koncernbank som ligger under kommunen. Detta är ett sätt att kunna optimera användningen av likvida medel i ett helhetsperspektiv.

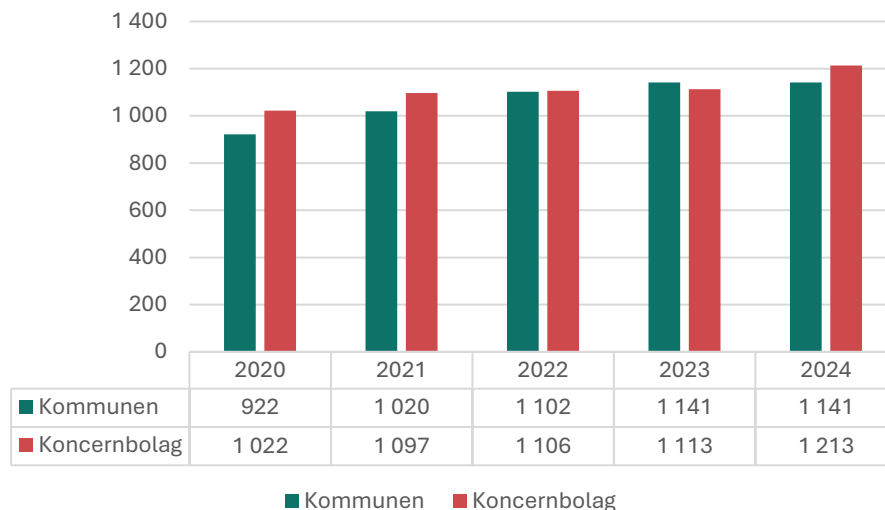
Likvida medel är ett mått på den kortsiktiga handlingsberedskapen. Medlen behövs för att garantera att verksamheterna kan fungera. Checkkrediterna på 150 mnkr har inte nyttjats under året.

Kommunens kassaflöde har varit positiv under året och de likvida medlen var vid årsbokslutet 131 mnkr, 67 mnkr högre än vid föregående årsbokslut. Det beror på att kommunkoncernen fått in likvida medel vid i samband med markförsäljning. Den löpande verksamheten har ett därmed ett positivt kassaflöde och även investeringarna har med anledning av de erhållna medlen kunnat finansierats utan nyupplåning.

Långfristiga skulder

Under året har kommunens långfristiga skulder ökat till följd av en ökad upptagning av finansiella leasingavtal vilket ökar kommunens långfristiga leasingskuld med 110 mnkr.

Under 2024 har inga nya lån upptagits. Den ökade låneskulden i koncernbolagen är kopplat till att Katrinefors Kraftvärme AB (KKAB) har konsoliderats i bolagskoncernens redovisning. Räntekostnaderna på kommunkoncernens externa lån har totalt under året varit 51,7 mnkr varav 28,7 mnkr avser kommunen.

Figur 10 Extern låneskuld 2020–2024, mnkr

Borgensåtaganden

Ett borgensåtagande innebär en risk att borgensmannen måste infria sitt åtagande. Riskens omfattning beror bland annat på vilken typ av borgen det gäller och för vem eller vilka borgen har tecknats.

I samband med införande av koncernbank under 2021 har borgensåtaganden till de kommunala bolagen upphört. Detta redovisas nu direkt i balansräkningen. Avtal mellan parterna säkerställer bolagens åtaganden genom bland annat räntepåslag. Inga nya borgensåtaganden har tecknats under året och befintliga minskar i belopp. Nedan visar vilka borgensåtaganden som kvarstår i Mariestads kommun.

Borgensåtaganden, mnkr	2024	2023	2022	2021	2020
Koncerninterna					
Mariehus AB	0	0	0	0	656,6
VänerEnergi AB	0	0	0	0	248,6
Övrigt					
Mariestads äldreboende	32,0	33,5	35,1	36,6	38,1
HSB	0	0	0	0,2	0,4
Föreningar	9,3	9,8	10,2	10,9	11,3
Förlustansvar för egna hem och småhus	0	0	0	0,1	0,1
Totalt	41,3	43,3	45,3	47,8	955,0

Tabell 4 Borgensåtaganden, mnkr

Mariestads kommun har i augusti 2005 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 296 kommuner och regioner som per 2024-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten är Mariestads kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse per 2024-12-31 uppgick till 2 391,6 mnkr för Mariestads kommuns andel av de totala förpliktelserna och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 2 417,5 mnkr.

Balanskravsresultatet

Balanskravet innebär att kommunens intäkter måste vara högre än kostnaderna. Om resultatet i bokslutet är negativt och det egna kapitalet därmed minskar, är kommunen skyldig att inom tre år återställa det egna kapitalet. Kommunen har de senaste åren haft ett positivt resultat och har klarat balanskravet varje år.

Resultatanalys och avstämning av balanskravet, mnkr	2024	2023	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	53,1	16,7	89,4	96,6	42,8
avgår samtliga realisationsvinster	-0,9	-2,5	-2,6	-0,4	-6,3
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	52,2	14,2	86,8	96,2	36,3
reservering av medel till resultatreserv	-34,6				
reservation av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	-70,4	-80,6	-21,7
Årets balanskravsresultat	17,6	14,2	16,4	15,6	14,6

Tabell 5 Balanskravsutredning

I ovanstående avstämning av det lagstadgade balanskravet har resultatet reducerats med de realisationsvinster som uppstått under året. Balanskravsresultatet för 2024 är positivt och inget negativt resultat finns att reglera.

Resultatreserv och resultatutjämningsreserv

Kommunallagen gör det möjligt att i vissa fall reservera delar av ett positivt resultat i en resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR) under eget kapital. De båda reserverna kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, eller andra särskilda omständighet under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. Under 2024 har RUR ersatts med RER vilket innebär att inga nya medel till RUR kan reserveras från i år. Politiskt beslut om RER har tagits under året vilket innebär att nya medel som tillförs sker till RER inom de beslutade villkoren.

Resultatreserv (RER) och Resultatutjämningsreserv (RUR), mnkr	2024	2023	2022	2021	2020
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	52,2	14,2	86,8	96,2	36,3
En procent av skatteintäkter och statsbidrag	17,6	17,1	16,4	15,6	14,6
Skillnad i årets resultat enligt balanskravsresultatet och en procent av skatteintäkter och statsbidrag	34,6	-2,9	70,4	80,6	21,7
Reservation till RER	34,6				
Reservation till RUR	0,0	0,0	70,4	80,6	21,7
Ackumulerat RUR	197,1	197,1	197,1	126,7	46,1

Tabell 6 RER och RUR

Kommunalförbund utanför koncernredovisningen

Följande kommunalförbund ingår inte i koncernredovisningen då kommunens andel är lägre än 20 procent.

- **Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS)**. Kommunens andel är 11 procent och baseras på invånarandelen bland medlemmarna. Från 2016 ingår Mariestad i förbundet tillsammans med Hjo, Skövde, Tibro, Karlsborg, Töreboda, Gullspång, Essunga, Grästorp, Götene, Skara, Falköping och Vara. A&ÅS ansvarar för insamling och behandling av hushållsavfall samt information, regelskrivning och planering av hushållsavfallets omhändertagande. Organisationen leds av en förbundsledning som utser förbundsledare.
- **Skaraborgs Kommunalförbund**. Kommunens andel är 9 procent och baseras på invånarandelen bland medlemmarna. Skaraborgs samtliga 15 kommuner är medlemmar. Förbundet ska verka inom tillväxt- och utvecklingsfrågor och

verksamhetsstöd och intresse-/omvärldsbevakning och vara en plattform för samarbete mellan medlemmarna.

- **Tolkförmedling Väst** är ett kommunalförbund som bedriver språktolkförmedling och översättningsservice i Västra Götaland. Kommunen är medlem tillsammans med 44 kommuner, Göteborgs Stad samt Västra Götalandsregionen. Förbundet leds av en direktion med förtroendevalda från samtliga medlemmar.
- **Räddningstjänsten Skaraborg** är ett kommunalförbund vars uppdrag är att i medlemskommunerna bedriva operativ räddningstjänst, ansvara för att åtgärder vidtas så att bränder och skador till följd av bränder förebyggs, ansvara för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll, vara lokal tillstånds- och tillsynsmyndighet för brandfarliga och explosiva varor samt utbilda våra medlemskommuners medarbetare i hur man hanterar och agerar vid brand. Mariestad är en av 11 medlemmar i ett gemensamt kommunalförbund. En politiskt tillsatt direktion med representanter för kommunerna fattar beslut om verksamheten där Mariestads andel är 16,45 procent.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är enligt Kommunallagen att fastställa verksamhetsmål och finansiella mål för att erhålla en god ekonomi för kommande generationer. God ekonomisk hushållning betyder också att kommunen ska inom sina verksamheter säkerställa att resurserna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. Den samlade bedömningen är att Mariestads kommun under 2024 uppnår en god ekonomisk hushållning då det finansiella målet uppnås och tre av fyra verksamhetsmål har en positiv riktning.

Uppföljning av kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktigemålen beslutades 2023 och sträcker sig över mandatperioden.

Till varje kommunfullmäktigemål kopplas indikatorer. Mått som används som grund för att analysera och bedöma utvecklingen i förhållande till målet och dess önskvärda effekter.

Bedömningen av måluppfyllelsen görs enligt en fyrgradig skala:

- Uppfyllt - målet är helt uppfyllt
- Positiv trend - arbete med målet pågår med positiv trend, målet är delvis uppfyllt
- Ingen tydlig förändring - arbete med målet är ej påbörjat eller arbetet har inte visat på någon utveckling sedan den senaste mätningen, målet är ej uppfyllt
- Negativ trend - status för målet är sämre än vid den senaste mätningen, målet är ej uppfyllt.

Bedömningen av hur väl målet är uppfyllt görs dels via de indikatorer som är direkt kopplade mot målet samt respektive nämnds bedömning av de nämndmål som är kopplade till kommunfullmäktigemålen.

Mariestad – en kommun med långsiktig hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning

Måluppfyllelsen bedöms som god och utvecklas i en positiv trend 2024

Under året har en ny riktlinje för god ekonomisk hushållning tagits fram, men uppföljningen sker utifrån målen i den riktlinje som gällde när budgeten beslutades. Årets resultat är 53,1 mnkr vilket överskrider målnivån med 9,1 mnkr. Soliditeten exklusive pensionsåtaganden når upp till målnivån på minst 21 procent. Bedömningen är därför att de finansiella målen är uppnådda för 2024.

Indikator	Utfall 2024	Målvärde
Soliditetsnivån* skall som genomsnitt ej understiga 21 procent (exkl. pensionsåtaganden) per år för perioden 2023–2035	21 %	21 %
Årets resultat - skall som ett genomsnitt uppgå till minst 44 mnkr per år för perioden 2023–2035.	53 mnkr	minst 44 mnkr

Tabell 7 indikator

*Med hänsyn till att redovisningen av finansiell leasing ska anpassas till Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation 5 så har det skett en justering av detta i 2024 års balansräkning vilket har viss påverkan på soliditetsmättet.

Mariestad – en trygg kommun för alla

Måluppfyllelsen bedöms som god och utvecklas i en positiv trend 2024

Den samlade bedömningen är att kommunen som helhet är på väg mot måluppfyllelse. Nämndernas mål visar på en god utveckling vilket påverkar den totala bedömningen av kommunfullmäktigemålet.

Indikator	Utfall 2024	Utfall 2023	Startvärde	Riket
Invånare 16 - 84 som avstår från att gå ut ensam	27 %	-	31 % (2022)	28 %
Trygg utomhus i området där du bor när det är ljust ute.	98 %	97 %	98 % (2021)	96 %
Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute.	81%	83%	81% (2021)	78%

Tabell 8 Indikator

I SCB:s Medborgarundersökning 2024 uppgav 98 procent av Mariestadsborna att de känner sig trygga utomhus i området där de bor när det är ljust ute, när det är mörkt ute är den siffran 81 procent vilket ligger i linje med mätningen 2023. Däremot är det 27 procent av invånarna som avstår från att gå ut ensam vilket visades i Folkhälsorådets undersökning "Hälsa på lika villkor" (2024). Enkätundersökningar visar att en hög andel av barnen i förskolan och eleverna i grundskolan och gymnasiet känner sig trygga, med vissa variationer mellan årskurser.

Så här arbetar Mariestads kommun med att nå målet:

Mariestad kommun arbetar aktivt för att främja medborgarnas trygghet och välmående.

Mariestads kommun arbetar aktivt för att uppnå en trygg och säker miljö för invånarna genom flera insatser inom trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete. Kommunen har under året antagit en lokal åtgärdsplan för brottsförebyggande insatser och genomfört trygghetsvandringar på identifierade otrygga platser, med fokus på stadsparken, biblioteksparken och stationshuset. Samverkan med andra aktörer, såsom polis och socialtjänst, har också varit centralt och utvecklats under 2024.

Inom skolverksamheten visar undersökningar att en majoritet av eleverna känner sig trygga, både i förskolan och på gymnasiet, där kontinuitet och samarbete har bidragit till framgång. Även i äldreomsorgen arbetar kommunen för ökad trygghet genom en ny trygghetscentral där utbildad personal hanterar larm från brukare. Inom socialtjänsten har antalet personer som får öppenvårdsinsatser har ökat och verksamheterna har genom att samverka med skola och förskola erbjudit fler öppna insatser till familjer där behov har funnits. Inom fastighet och VA har kommunen fokuserat på energieffektivisering, skalskydd, och trygg vattenförsörjning.

I samverkan med föreningar, intresseorganisationer, myndigheter och medborgare har verksamheten identifierat olika åtgärder som leder till förslag på aktiviteter i en trygg- och tillgänglighetsplan samt belysningsplan. Dessa aktiviteter har verksamheten under året genomfört löpande. Ett exempel på dialog är mötet som genomförts med pensionärsrådet där behov av vilobänkar togs upp.

Skötselplaner för allmänna platser och fastigheter har implementerats, och trygghets- och tillgänglighetsplaner tas fram i dialog med medborgarna för att säkerställa långsiktiga förbättringar.

Mariestad – en kreativ och innovativ kommun

Måluppfyllelsen bedöms som god och utvecklas i en positiv trend 2024

Den samlade bedömningen är att kommunen som helhet är på väg mot måluppfyllelse. Utvecklingen går enligt plan och flertalet projekt för digitalisering och förbättringsåtgärder har genomförts och andra är på gång.

Indikator	Utfall 2024	Startvärde	Riket
Korta handläggningstider inom myndighetsutövning (bygglov)	17,4 dagar	17,4 dagar (2023)	-
Korta handläggningstider inom myndighetsutövning (anmälan - bygg)	4,4 dagar	2,5 dagar (2023)	-
Öka antalet exploatörsdrivna detaljplaner	17	12 (2022)	-

Tabell 9 indikator

Så här arbetar Mariestads kommun för att nå målet:

Under 2024 har kommunen fortsatt att prioritera modernisering, digitalisering och hållbar utveckling genom kreativa och innovativa insatser i flera nämnder. Kommunstyrelsen har särskilt satsat på digitalisering och klimatsmarta lösningar genom deltagande i Viable Cities¹. Under året har Mariestads kommun inlett sitt deltagande i SKR:s strategiska satsning på välfärdsutveckling genom digitalisering, ”Handslag för digitalisering”. De första initiativen har under året startat upp och dessa handlar bland annat om digital post och säker digital kommunikation. För att öka den digitala mognaden i organisationen har kommunen även under året inlett sitt deltagande i Addas Kompetensforum för välfärdens digitalisering.

Utbildningsnämnden har arbetat med att utveckla lärmiljöer och förbättra differentierad undervisning i gymnasiet. Socialnämnden och Äldre- och omsorgsnämnden har implementerat välfärdsteknik för att möta framtidens behov, underlätta för personalen och främja en modern arbetsmiljö där delaktighet står i fokus. Tekniska nämnden har

lyft fram medarbetarnas kreativitet genom månatliga möten där idéer och förslag för verksamhetsutveckling tas emot.

¹ Viable Cities är ett strategiskt innovationsprogram inriktat på klimatneutrala och hållbara städer. I satsningen Klimatneutrala städer 2030 – och med verktyget Klimatkontrakt 2030 – samarbetar programmet med 48 städer och sex myndigheter för att snabba på klimatomställningen. Källa: Energimyndigheten

Mariestad – en välkomnande kommun där alla kontakter genomsyras av ett gott bemötande

Måluppfyllelsen bedöms som god, men visar inte någon tydlig förändring →

Målet bedöms utifrån tre indikatorer från SCB's Medborgarundersökning samt tre indikatorer från medarbetarenkäten, HME som mäter medarbetarengagemang inom ledarskap, motivation och styrning. I den senaste mätningen som genomfördes 2024 ligger resultatet i linje med föregående mätning (2022) när det gäller ledarskap och styrning medan motivationsindex har gått ner något.

Indikator	Utfall 2024	Utfall 2023	Startvärde	Riket
Kan rekommendera andra att flytta till kommunen.	64 %	69 %	65 % (2021)	63 %
Kommunen är en bra plats att bo och leva på.	93 %	97 %	95 % (2021)	92 %
Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen.	73 %	85 %	87 % (2021)	83 %
Medarbetarengagemang totalt i kommunen (ledarskapsindex)	81	-	80 (2022)	-
Medarbetarengagemang totalt i kommunen (motivationsindex)	69	-	78 (2022)	-
Medarbetarengagemang totalt i kommunen (styrningsindex)	80	-	80 (2022)	-

Tabell 10 indikator

I SCB:s medborgarundersökning som genomfördes under hösten 2024 uppgav 93 procent av Mariestadborna att Mariestad är en bra plats att bo och leva på, vilket är något sämre än vid förra mätningen 2023 men över rikssnittet. 73 procent upplever att de får ett gott bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen och 64 procent uppgav att de skulle kunna rekommendera andra att flytta till kommunen.

Så här arbetar Mariestads kommun med att nå målet:

Under 2024 har kommunen lanserat en ny serviceinriktad webbplats som förbättrat invånarnas möjlighet att hitta information och kontaktuppgifter. Arbetet med servicecentret pågår, och Näringslivsenheten fortsätter att fungera som en länk för företagare till olika kommunala verksamheter.

Förskolan har fokuserat på kompetenshöjning kring barn som far illa och startat "Trygghetsteam" i samarbete med familjestöd. Grundskolans arbete med inflytande och delaktighet visar varierande resultat, medan gymnasiet har förbättrat elevinflytandet och samarbetet med elevhälsan.

Äldre- och omsorgsförvaltningen har under 2024 utbildat samtlig personal i bemötande och etik som en obligatorisk utbildning för alla anställda. Ett avvikelsesystem är implementerat där nya rutiner och arbetssätt för avvikelser och klagomål har införts för

att skapa en transparens och en enkel möjlighet till uppföljning av avvikelser för vidare utredning och därmed skapa ett kontinuerligt förbättringsarbete.

Tekniska förvaltningen har arbetat med att förtydliga beställningar, förbättra felanmälans återkopplingstid och att utveckla digitala system. Miljö- och bygglovsenheten har genomfört utbildningar i service och bemötande.

Mariestad – en attraktiv tillväxtkommun

Måluppfyllelsen bedöms som god och utvecklas i en positiv trend 2024

Den samlade bedömningen är att det arbete som gjorts kopplat till målet inte slår igenom i befolkningsstatistiken. Inflyttningsnettot är dock åter positivt för 2024 men totalen påverkas mer av det minskade barnafödandet, som är en trend i hela riket. Även om flera av de indikatorer som är kopplade mot kommunfullmäktigemålen visar på en negativ trend så visar nämndernas mål på en god utveckling vilket påverkar den totala bedömningen av målet.

	Utfall 2024	Utfall 2023	Startvärde	Riket
Öka antalet kommuninvånare för att uppnå 40 000 år 2040	24 583	24 647	24 768 (2022)	-
Stabilisera vår placering på Svensk Näringslivs årliga ranking av det lokala företagsklimatet.	53	28	21 (2022)	-
Bra utbud av lekplatser, parklekar etc. i kommunen	74 %	78 %	77 % (2021)	82 %
Bra utbud av ställen för unga att träffas på i kommunen	28 %	33 %	24 % (2021)	34 %
Utbetalt LOK-stöd till idrottsföreningar, kr/inv.	44 kr	42 kr	34 kr (2021)	51 kr
Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet är bra.	47%	55%	60% (2021)	61%

Tabell 11 indikator

I SCB:s Medborgarundersökning som genomfördes under hösten 2024 uppgav 74 procent av Mariestadsborna att det finns ett bra utbud av lekplatser, parklekar etc. i kommunen men bara 28 procent svarade att det tycker det finns ett bra utbud av ställen för unga att träffas på i kommunen. På frågan om kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet är bra svarade 47 procent positivt. Under 2024 betalade Mariestads kommun ut 44 kr/invånare i lokalt aktivitetsstöd (LOK) till kommunens idrottsföreningar, vilket är lägre än snittet i riket men högre än föregående år.

Så här arbetar Mariestads kommun med att nå målet:

Mariestad satsar på att bli en attraktiv tillväxtkommun genom strategiska insatser inom flera områden. För att förbättra företagsklimatet fokuserar kommunen på nära dialog med företag, förbättrade upphandlingsprocesser och att stärka attityder gentemot

företagande. Informationsmöten med Svenskt Näringsliv och kontinuerlig kontakt med näringslivet är centrala åtgärder.

Kommunen har också ökat sin planberedskap för nya bostäder för att möta efterfrågan, och utvecklar sin VA-infrastruktur för framtida tillväxt. Samtidigt satsar man på utbildning genom att stärka entreprenörskap bland ungdomar och utveckla hållbar kompetensförsörjning, särskilt genom samarbete med "Ung Företagsamhet" och regionala initiativ.

Genom dessa åtgärder strävar Mariestad efter att stärka sin roll som en attraktiv plats att bo, arbeta och investera i, med fokus på hållbar tillväxt och långsiktig utveckling.

Väsentliga personalförhållanden

Det här avsnittet innehåller väsentliga personalförhållanden i kommunen. Det innebär uppgifter om antalet anställda, ålder, könsfördelning och utvecklingen av antalet arbetade timmar. I avsnittet redovisas även de anställdas sjukfrånvaro och förhållanden kring personal- och kompetensförsörjning, ledarskap och lönebildning.

Året har varit starkt präglad kompetensförsörjningsfrågan och insatser har gjorts för att stärka kommunens attraktivitet och arbetsgivarvarumärke. Arbetet med att utveckla processen för introduktion av nya medarbetare har fortsatt med de delar som avser den verksamhetsspecifika nivån. Även utvecklingen av kommunens systematiska arbetsmiljöarbete har fortsatt med bland annat verksamhetsanpassade checklistor för riskbedömningar. För att förstärka chefernas kompetens har ett antal utbildningar genomförts, främst inom arbetsmiljöområdet.

Som en del av åtgärdspaketet för budget i balans, la kommunen i juni ett varsel om uppsägning på grund av arbetsbrist. Varslet omfattade 100 tjänster, men kunde dras tillbaka i oktober då utfallet av andra åtgärder bedömdes som tillräckliga. Bland annat erbjöds och accepterade 12 medarbetare en pensionsuppgörelse.

Personalstruktur

Antalet tillsvidareanställda i kommunen minskar med 32 personer mellan 2023 och 2024. Det motsvarar 1,4 procent. Under året har arbetet med åtgärder för ekonomi i balans bidragit till den minskade personalvolymen. Det har också skett förändringar mellan förvaltningarna med hänsyn till de demografiska förändringarna.

Utbildningsförvaltningen har genomfört ett större arbete med att anpassa organisationens storlek utifrån ett minskat antal förskolebarn. Samtidigt har Äldre- och omsorgsförvaltningens ökat sin bemanning då antalet äldre ökar.

Förvaltning	2024	2023	Förändring
Kommunstyrelsen	156	167	-11
Tekniska förvaltningen	240	244	-4
Socialförvaltning	127	134	-7
Äldre- och omsorgsförvaltning	859	837	22
Utbildningsförvaltning	824	856	-32
Totalt	2 206	2 238	-32

Tabell 12 Antal anställda per förvaltning

Även antalet arbetade timmar inklusive tidsbegränsat anställda och timanställda har minskat och omräknat till antal årsarbetare är det en minskning från 1 812 till 1 786 årsarbetare.

Av kommunens 2 206 anställda är 1 681 kvinnor och 525 män, vilket procentuellt sett motsvarar 76 respektive 24 procent. Av kommunens kvinnor arbetar 80,7 procent heltid och av männen arbetar 89,5 procent

Kategori	Antal
Kvinnor	1681
Män	525
0–19 år	0
20–29 år	198
30–39 år	485
40–49 år	477
50–59 år	627
60–69 år	419
70–99	0

Av kommunens 1 681 kvinnor arbetar 1 356 heltid, vilket motsvarar 80,7 procent. Detta är en ökning jämfört med 2023 då det var 80,1 procent. Av 525 män arbetar 466 heltid, vilket motsvarar 88,8 procent heltid, att jämföra med 2023 års nivå på 89,5 procent.

Värt att notera är att nästan 50 procent av kommunens arbetskraft är över 50 år.

Tabell 13 Fördelning kön och ålder, medarbetare

Under 2024 gick 73 personer i pension, vilket är en ökning med 41 personer jämfört med 2023. Förklaringen till denna markanta skillnad i antal har en direkt koppling till de effektiviseringsåtgärder som har genomförts i verksamheterna under året, där pensionserbjudande var en av åtgärderna. Under innevarande år kommer 89 personer att bli 65 år eller äldre. Personalomsättningen för 2024 var 10,85 procent som kan jämföras med 2023 års nivå på 9,65 procent och 12,6 procent för 2022.

I 2024 års budget kompenserades inte verksamheterna för lönerrevisionen. Årets lönerörelse blev en utdragen process, som innehöll såväl konfliktvarsel som regelrätt konflikt. Nivån i flera av löneavtalen motsvarar det så kallade "Märket" som för 2024 ligger på 3,3 procent. För Kommunal är nivån något högre. Avtalen löper till mars 2025.

Kompetensförsörjning

Efterfrågan på kommunal verksamhet kommer att öka inom samtliga områden de kommande åren. Detta i kombination med att den arbetsföra delen av befolkningen inte ökar i samma omfattning som äldre, vilket innebär att kompetensförsörjning är en central strategisk fråga. En aspekt som komplicerar bilden är det faktum att det är stor skillnad mellan tillgång och efterfrågan för de yrkeskategorier kommunen behöver. Årligen görs en skaraborgsgemensam kartläggning av behovet i vårt område. För omsorgen handlar det om brist på allt från undersköterskor och sjuksköterskor till arbetsterapeuter och fysioterapeuter. Inom socialförvaltningen har det varit stora utmaningar att rekrytera socionomer. För utbildningsförvaltningens del råder brist inom samtliga kategorier av pedagoger; från förskollärare till gymnasielärare. Kartläggningen har brutits ned på "Mariestadsnivå" för att ge en bild av det konkreta behov som föreligger här.

Under våren antog kommunfullmäktige en kompetensförsörjningsstrategi för kommunen.

Ett centralt område är organisationens arbete med att sänka personalomsättningen, från dagens knappt 10 procent (siffran avser helår 2023) till en något lägre nivå. Förutsättningar måste också finnas för att förlänga arbetslivet och få de drygt 300 medarbetare som beräknats gå i pension de kommande fem åren att stanna längre. Kommunens attraktivitet som arbetsgivare, hur vi hanterar medarbetarupplevelsen, samt ett väl fungerande arbetsmiljöarbete är två centrala framgångsfaktorer.

Över tid handlar lösningen i stor utsträckning även om förändrade arbetssätt; att lösa det kommunala uppdraget på andra sätt än vad som sker idag, att ställa om och göra annorlunda, i kombination med att vara en bra och attraktiv arbetsgivare, som får våra medarbetare att stanna och som gör att vi lyckas attrahera nya.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Under våren genomfördes en större medarbetarenkät. Kommunen har bytt arbetssätt, såväl avseende metod som stödsystem och kommer fortsättningsvis att mäta två gånger per år, jämfört med tidigare då undersökningen genomfördes vart annat år. Syftet med förändringen är att få ett större engagemang i hela organisationen kring de frågor som tas upp i enkäten, och med det en bättre arbetsmiljö. Fortsättningsvis kommer den stora enkäten att genomföras årligen, med en mindre uppföljande mätning där emellan. Denna mindre "pulsmätning" genomfördes i december och ska fungera som stöd för cheferna i deras arbete med utfallet av den stora enkäten. I denna mätning ingår även frågor kopplade till de politiskt antagna arbetsmiljömålen.

Utfallet av vårens enkät visar på behovet av att arbeta med att skapa förutsättningar för återhämtning för medarbetarna, samt att kommunen behöver stärka sitt arbetsgivarvarumärke. Insatser pågår för båda dessa.

Sjukfrånvaron är markant lägre jämfört med motsvarande period föregående år, och sjunker i förväntad takt. Den korta sjukfrånvaron har sjunkit över lag, men med ett tydligt undantag för ålderskategorin 30–49 år. Den långa sjukfrånvaron ökar inom samtliga kategorier, och den största ökningen finner vi i åldrarna 30–49 år och beror i stor utsträckning på att många medarbetare upplever psykisk ohälsa.

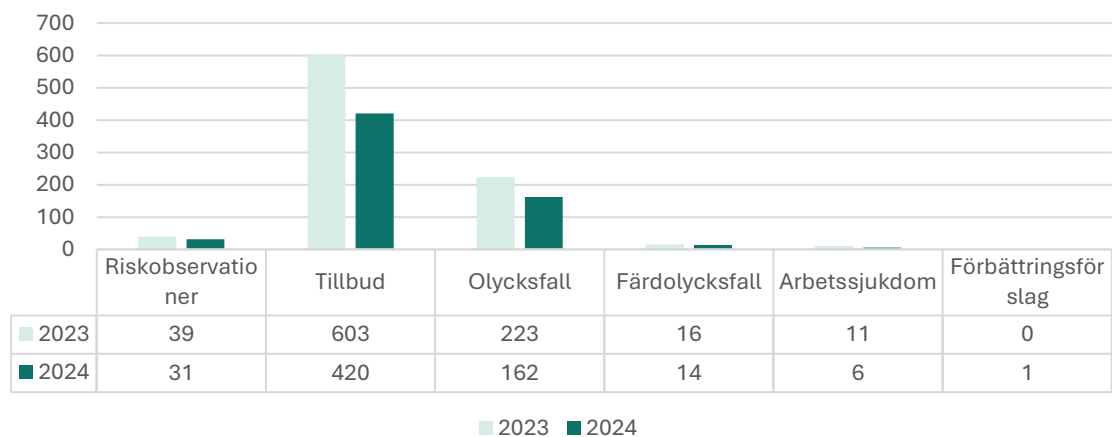
Det övergripande målet med en sjukfrånvaro på 5 procent kvarstår.

	2024	2023
Total sjukfrånvaro	6,86	7,54
Sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	42,06	40,33
Sjukfrånvaro för kvinnor	7,81	8,58
Sjukfrånvaro för män	3,96	4,35
Sjukfrånvaro i åldrarna 29 år eller yngre	6,09	6,51
Sjukfrånvaro i åldrarna 30 - 49 år	8,84	7,39
Sjukfrånvaro i åldrarna 50 år eller äldre	7,03	7,86

Tabell 1 Översikt sjukfrånvaro i procent, jämförelse mellan 2023 och 2024.

I april 2023 bytte kommunen system för rapportering av arbetsskador och tillbud. I tabellen nedan är talen sammanslagna med tidigare systemet för att få med alla årets månader för att få jämförbarhet. Det har tidigare funnits en osäkerhet kring i vilken utsträckning händelserna har rapporterats i systemet och det har funnits en misstanke om att det funnits ett mörkertal. Insatser har gjorts för att underlätta och uppmuntra att rapportering sker. Minskningen av utfallet kan ha ett samband med systembytet och informationsinsatser behöver fortsätta.

Figur 11 Inrapporterade arbetsskador 2023 och 2024

Jämställdhet och mångfald

Lönekartläggningen för 2024 är uppdaterad. Några justeringar i arbetsvärderingen har inte gjorts. Orsaken till detta är att ett större arbete kommer att behöva göras inför ikraftträdandet av EU:s lönetransparensdirektiv 2026. Resultatet i årets lönekartläggning föranleder inte att några individuella löner ska korrigeras eller att något arbete ska ses över lönemässigt utifrån analys av likvärdigt arbete.

	Totalt		Kvinnor		Män	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Heltidslön inkl. tillägg	35 422	35 298	35 071	34 884	36 547	36 634
Heltidslön exkl. tillägg	35 117	34 992	34 785	34 596	36 180	36 273

Tabell 14 heltidslön

Forskning visar att blandade grupper är mer kreativa, dynamiska och innovativa. En medveten arbetsplats med fokus på mångfald och inkludering presterar bättre, har gladare och mer engagerade medarbetare samt lägre sjukfrånvaro.

Strategiskt mångfaldsarbete förbättrar också arbetsgivarvarumärket och ökar företagets attraktionskraft. HR-avdelningen har tagit fram stödmaterial för HBTQI-personer, tänkt som diskussionsunderlag vid arbetsplatsträffar.

Mariestads bolagskoncern

Mariestads Stadshus AB är moderbolaget i den kommunala bolagskoncernen och ägs till 100 procent av Mariestads kommun. Mariestads Stadshus har det övergripande ansvaret för bolagskoncernen och där ingående bolag. Enligt bolagsordningen ska moderbolaget utveckla och säkerställa en effektiv styrning och samordning av koncernbolagen. Bolaget ska optimera bolagskoncernens finansiella och skattemässiga situation och sträva efter en långsiktig ekonomiskt hållbar utveckling utifrån de ekonomiska mål och krav som ägaren ställer på bolaget.

Mariestads Stadshus är moderbolag och äger sju dotterbolag varav fyra bolag har underkoncerner per den 31 december 2024. De som har underkoncerner är VänerEnergi AB, Mariehus AB och Mariestads industrimark AB, samt Mariestad exploateringsmark 1 AB som är under namnbyte till Mariestad utvecklingsfastigheter AB. Bolagskoncernen omfattas av 16 bolag inklusive underkoncernen.

Mariestads Stadshus äger 88 procent av VänerEnergi AB och resterande 12 procent äger Töreboda kommun.

Viktiga händelser under året

Under 2024 sålde Mariestads Stadshus AB samtliga aktier i Mariestads Markutveckling AB till Volvo Battery Mariestad Operation AB. Mariestads Industrimark AB förvärvade Mariestads Reningsverk 3 AB för att utveckla kommunens reningsanläggning. Kommunfullmäktige beslutade om en omstrukturering inom bolagskoncernen, vilket inkluderade bildandet av en underkoncern och separation av kommersiella fastigheter från allmännyttans fastigheter. Som ett led i utvecklingen av Mariestads drift- och service AB har ett aktieöverlåtelseavtal tecknades där VänerEnergi AB och Mariehus AB har köpt aktier i bolaget Mariestads drift- och service AB.

Inom Mariehus AB har boendemiljöerna förbättrats, särskilt vid Södra vägen, och genomfört fönsterbyten för bättre energieffektivitet. ROT-renoveringar har utförts på Hertig Karls gata. Regus lokaler i Ärlan färdigställdes och togs i bruk i september.

VänerEnergi har präglats av kriget i Ukraina, låga elpriser och höga skogsbränslepriser. Elnätsverksamheten har gjort stora återinvesteringar och hanterat många nyanslutningar. Elhandeln har varit stabil, men fjärrvärmens resultat har försämrats på grund av höga bränslepriser.

Ekonomiskt resultat och ställning inom bolagskoncernen

Bolagskoncernens resultat före skatt uppgår till 135,7 mnkr. Detta positiva resultat beror främst på att Mariestads Stadshus AB sålde samtliga aktier i bolaget Mariestads Markutveckling AB till Volvo Battery Mariestad Operation AB. Detta har medfört att både den långsiktiga ekonomiska ställningen och kassalikviditeten har förbättrats.

Bolagskoncernen	2024	Juli 2022 – december 2023
Nettoomsättning, mnkr	493,8	467,6
Resultat efter finansiella poster, mnkr	135,7	443,0
Balansomslutning, mnkr	2 057,1	1 845,5
Antal anställda	89	82
Soliditet, %	29 %	25 %
Kassalikviditet, %	130 %	118 %

Tabell 15 Nyckeltal bolagskoncern

Vid jämförelse mellan åren bör det beaktas att det vid föregående år gjordes ett positivt resultat i och med att samtliga bolag förvärvades från kommunen till bokfört värde och en negativ goodwill om 396,3 mnkr uppstod. Årets resultat förklaras främst av Mariestads Stadshus AB redovisar ett resultat om 111 mnkr i och med försäljningen av bolag. Före koncernelimineringar redovisar Mariehus AB ett resultat efter finansiella kostnader på 24,7 mnkr och VänerEnergi AB ett resultat efter finansiella kostnader på 23,4 mnkr.

I bolagskoncernen var medelantalet 89 personer per den 31 december 2024. VänerEnergi AB och Mariehus AB är de bolag som har anställd personal, övriga bolag köper tjänster från Mariestads kommun.

Bolagskoncernens soliditet har ökat vilket medför att den långsiktiga betalningsförmågan har stärkts.

Investeringar och dess finansiering

Bolagskoncernens investeringar uppgick totalt till 133,3 mnkr, vilket motsvarar 60 procent av budgeten.

Inom Mariehus AB har flera investeringar flyttats till kommande år. Kontorslokaler i Knallenhuset är färdigställda och hyresgästen tog över i september. Fönsterbyten har genomförts på Södra vägen, vilket sparar energi och förbättrar ljudklimatet. ROT-renoveringar har utförts på Hertig Karls gata. Fastigheten Slättevalla 28:3 i Sjötorp har förvärvats och ska byggas om till LSS-boende.

Investeringarna inom VänerEnergi AB är något lägre än budgeterat vilket beror på att prognosen för nybyggnation har reviderats ned. Förnyelseinvesteringar och redan

beställda nyanläggningsprojekt kommer att genomföras som planerat. För närvarande pågår anslutning av elnätet till Metsä Tissues nya mottagningsstation vilket är en av årets största enskilda investeringar.

Bolagskoncernens investeringar har under räkenskapsåret finansierats av egna medel och genom ett ökat nyttjande av internkrediten hos koncernbanken. För finansieringen av investeringarna har nyttjandet av den interna krediten under året ökat med 25,6 mnkr i Mariehus AB och 52,5 mnkr i VänerEnergi AB i jämförelse med 2023. Koncernbanken har inte upptagit några nya externa lån för att finansiera kommunkoncernens investeringar.

Måluppföljning i bolagskoncernen

Mariestads Stadshus AB är moderbolag och har som främsta syfte att fortlöpande ha uppsikt över de bolag som tillhör stadshuskoncernen och att bolagen följer bolagspolicyn och de ägardirektiv som kommunfullmäktige har beslutat. Moderbolaget har inte några egna mål utan följer upp dotterbolagens måluppfyllelse utifrån uppsiktsplikten.

Styrelserna har beslutat om bolagets affärsplan och budget. Affärsplanen visar hur styrelsen tillämpar kommunfullmäktiges ägardirektiv och där framgår de finansiella målen och verksamhetsmålen. Bolagen har kommit olika långt med måluppföljningen men utifrån en samlad bedömning av måluppfyllelsen utifrån ägardirektiven visar såväl de finansiella målen som verksamhetsmålen en positiv trend.

Fokus framåt

Bolagsorganisationens utveckling kommer att fortgå genom att kontinuerligt förbättra och anpassa organisationen för att möta nya utmaningar, maximera effektivitet och uppnå strategiska mål. Det är en medveten satsning för att möta fler och större företagsetableringar i framtiden.

Mariehus står inför utmaningar och möjligheter med Mariestads tillväxt. Bolaget måste hantera social segregation, stigande räntekostnader och ökande driftkostnader. Strategier inkluderar att underhålla och utveckla bostadsområden för att främja social sammanhållning, investera i energieffektiva lösningar och samarbeta med kommunala och privata aktörer för att genomföra stora byggprojekt. En noggrann hantering av finansierings- och driftkostnader är avgörande för en långsiktigt hållbar verksamhet.

VänerEnergi Elnät har minskat sina luftburna lågspänningsledningar, vilket eliminerar driftstörningar från hårda vindar. En nätutvecklingsplan har tagits fram för att möta framtida krav. Avtalet mellan VänerEl AB och Mälarenergi omförhandlas för att säkerställa konkurrenskraftiga villkor. Fjärrvärmeverksamheten står inför utmaningar med höga bränslepriser men är rustad för framtidens behov.

Framtida utveckling

Ekonomisk utveckling framåt

Svensk ekonomi har påbörjat en återhämtning från lågkonjunkturen, och en starkare tillväxt förväntas de kommande åren. Troligt är att inflationen stabiliseras runt 2 procent under 2025 och att Riksbanken sänker styrräntan till ca 2 procent.

Skatteunderlaget förväntas öka i normal takt under perioden 2025–2028 med en genomsnittlig ökning om 4,4 procent per år vilket är i linje med den genomsnittliga ökningen under senaste tioårsperioden. Även sysselsättningen väntas öka under nästa år och stärks ännu mer under 2026.

Säkerhetsläget

Det råder för närvarande stora osäkerheter i världssäkerhetsläget i Sverige är allvarligt och påverkas av den globala situationen. Den ryska invasionen av Ukraina har haft en betydande inverkan på Sveriges säkerhet, även om risken för ett direkt väpnat angrepp mot Sverige bedöms som låg. Däremot finns det en ökad risk för påverkansoperationer, sabotage mot infrastruktur, cyberangrepp och politiska påverkanskampanjer. Säkerhetspolisen har höjt terrorhotnivån till fyra på en femgradig skala, med hot från både våldsbejakande islamistisk extremism och högerextremism.

Statlig styrning och ny lagstiftning

Det finns flera nya lagar som kommer påverka kommunen de kommande åren. Bland annat träder den nya socialtjänstlagen i kraft den 1 juli 2025 vilken sätter ramarna för socialtjänstens verksamheter att vara förebyggande, lättillgängliga, kunskapsbaserade och av god kvalitet. Som ett komplement till nya socialtjänstlagen tas socialtjänstdataregisterlagen fram för att ge Socialstyrelsen bättre förutsättningar att bland annat framställa statistik. Lagen beräknas träda i kraft under 2026.

Under 2026 införs EU:s lönetransparensdirektiv, vilket sätter upp riktlinjer för arbetstagares rätt till insyn i lönesättningen. Direktivet innebär bland annat att anställda har rätt att begära information kring sin lönenivå och en arbetssökande har möjlighet att begära information om lönenivån eller lönespannet för den tjänst som söks.

I och med att fler ramverk och lagar blir antagna inom Den Gröna Givens (EU:s färdplan för att stoppa klimatförändringar och uppnå klimatneutralitet innan 2050) kommer detta även få en påverkan på kommunal nivå. Det handlar bland annat om ökade krav på hållbarhetsredovisningar för företag och krav på energieffektivisering i offentliga byggnader. Det kommer också nya direktiv kopplat till VA-verksamheten avseende exempelvis rening av vatten.

Det pågår också en rad förändringar i uppdrag och lagsstiftning kopplat till totalförsvaret, NATO-medlemskap och cyberhot. Effekter av AI-förordningen och NIS2 om cybersäkerhet direktivet väntas slå igenom med full kraft från 2026. Ny lagstiftning inom livsmedel och försörjningsberedskap kan också bli aktuellt. Det är oklart i vilken omfattning nya stadsbidrag tränger ut till kommunerna kring detta.

Förändring organisation

Under 2025 planeras den skattefinansierade tekniska verksamheten att delas mellan MTG-kommunerna (Mariestad, Töreboda och Gullspång) och år 2026 kommer även den taxefinansierade VA-verksamheten att delas. Den del av organisationen som utför uppdrag åt beställarorganisationen kommer att bolagiseras, med målet att skapa positiva synergier inom kommunkoncernen.

Mariestads kommun kommer att behöva anpassa sin budget för att möta nya behov avseende tjänstemannaorganisationen, då finansieringen tidigare delats mellan kommunerna. De ekonomiska effekterna av bolagiseringen är ännu oklara.

Demografisk förändring och vision med befolkningsökning

Trenden visar att antalet barn och unga fortsätter minska fram till 2033 samtidigt som de äldre blir allt fler. Den byggbaserade befolkningsprognosen visar däremot på en ökning av såväl barn och unga som av de som är 65 år och äldre. Båda prognoserna tyder dock på ett minskat behov av förskola och skola de närmsta åren. I den byggbaserade befolkningsprognosen ökar gruppen 0–5 år successivt från och med 2026 och därmed även behovet av förskola.

Bland de äldre ser man i båda prognoserna en ökning inom åldersspannet 65–100 år. Det är främst personer i åldersgruppen 65–79 år som ökar vilket innebär att det är i en grupp där vårdbehovet troligtvis inte är så stort ännu. Dock ökar även gruppen 80 år och äldre under tidsperioden, om än i lägre takt. I denna grupp bör ett ökat behov av vård och omsorg uppstå, vilket ställer krav på att kommunens verksamheter kan ställa om utifrån de förändrade behoven.

SCB:s befolkningsframskrivning visar samtidigt att antalet personer i arbetsför ålder minskar kraftigt de kommande åren. Minskningen motsvarar mer än en halvering jämfört med de föregående tio åren, 2013–2023. Detta kommer i sin tur innebära utmaningar i kompetensförsörjningen inom både offentlig och privat sektor.

Investeringsbehov i och med expansion

Med den omställning som Mariestad står inför utifrån visionen om att växa till 40 000 invånare år 2040 behöver stora investeringar göras. För att möjliggöra denna tillväxt pågår omfattande planeringsarbete för att skapa förutsättningar för fler bostäder, stärkt infrastruktur och en växande arbetsmarknad. Under 2024 har Mariestad fortsatt att utvecklas som etableringsort för näringslivet, och flera större etableringar planeras i

kommunen. Mariestad har därför under året fortsatt arbetet med strategiska investeringar inom infrastruktur och stadsutveckling, med fokus på att skapa långsiktigt hållbara lösningar. Dessa investeringar är avgörande för att öka sysselsättningen och stärka den lokala ekonomin på lång sikt. För att möta framtida behov görs även åtgärder för att attrahera fler yrkesverksamma invånare till kommunen, genom satsningar på bostadsutveckling, arbetsmarknadsinsatser och ett stärkt lokalt näringsliv.

Nämndernas utveckling under året

Här presenteras en sammanfattning av årets arbete och ett urval av årets händelser från de verksamheter som ingår i inom respektive nämnds verksamhetsområde.

Kommunstyrelsen

Årets resultat

Kommunstyrelsen visar en positiv avvikelse om 16,3 mnkr, främst på grund av åtgärder inom handlingsplanen för strukturell omställning och intäkter från företagsetableringar. Vakanser inom olika områden har också bidragit till överskottet. Högre intäkter för skogsavverkning har också genererat ett överskott.

Måluppföljning

Kommunstyrelsens mål	
I Mariestad kan alla vistas och röra sig fritt genom säkra och tillgängliga miljöer	↗
Mariestad ligger i framkant och andra aktörer inspireras av oss	→
Vi har ett professionellt förhållningsätt med fokus på att skapa mervärde för de vi är till för	→
Mariestads kommun är en attraktiv arbetsgivare	↗
Företagsklimatet i Mariestad är rankat som topp 25 av landets kommuner	→
Mariestad växer och utvecklas	↗
Målet har en positiv trend - en positiv förändring från senaste mätning	↗
Målet har en neutral trend - ingen förändring sedan senaste mätning	→
Målet har en negativ trend - en negativ trend från senaste mätning	↘

Händelser under året

Under året har flera viktiga planer antagits, inklusive en fördjupad översiktsplan för Mariestad, ett program för bostadsförsörjning och en energiplan. Markförsäljningar och exploateringsprojekt har genomförts, inklusive byggstart på Sjölyckan för 144 hyreslägenheter och markanvisningar för hotell och ny vätgastankstation på Sydport/Leksberg. Under 2024 startades 140 nya företag i kommunen. Dessutom har

kommunen arbetat med att förbättra infrastrukturen genom att bygga nya cykelvägar och förbättra kollektivtrafiken.

Arbetet med Klimatneutrala Mariestad 2030 har fortsatt, med aktiviteter som klimatlöften, cykellördag på nya torget och lansering av ett klimatspel för skolor och bibliotek. Kommunen har också arbetat med att utveckla hållbara transportlösningar och främja lokal produktion av sol- och vindenergi.

Kultur- och fritidsavdelningen har genomfört flera projekt för att främja hälsa och välmående bland kommuninvånarna, inklusive Senior Sport School och evenemanget "Händer i Hagen och på Elvärket" som engagerade cirka 800 barn och unga under sommarlovet.

Fokus framåt

Vägen mot Vision 2040 och en stor befolkningsökning drivet av stora företagsetableringar fortsätter. Inflyttning förväntas från personer i arbetsför ålder och barnfamiljer, parallellt sker en demografisk förskjutning mot allt fler äldre.

El och effektbrist riskerar på sikt att påverka näringslivets utveckling och behöver hanteras genom samarbeten, ökad lokal produktion, lagring och flexibel användning.

I handlingsplanen för strukturell omställning lyfts organiseringen av inköps- och upphandlingsprocesserna och utvecklingen av kommunkoncernövergripande administrativa funktioner. Det finns också ett behov av att fortsätta arbetet med att kvalitetssäkra ekonomiprocesserna utifrån de nya systemen för att möjliggöra effektivisering av arbetsätt genom digitalisering.

Arbetet mot välfärdsbrottslighet och informationssäkerhet antas fortsatt behöva stärkas utifrån samhällsutvecklingen. Rutiner kring och användning av den lokala lägesbild som byggts upp utifrån kommuners ansvar för det brottsförebyggande ska fortsatt utvecklas. Planeringen och kommunens ansvar för det civila försvaret fortsätter att öka i omfattning från 2025 och bortåt.

Utbildningsnämndens verksamhet

Årets resultat

Utbildningsnämnden uppvisar för 2024 ett överskott på 1 mnkr vilket beror på vidtagna effektiviseringar inom samtliga av nämndens verksamheter. Förskolan har genomgått en större omställning och minskat med 35 tjänster på grund av demografiska förändringar. Födelseantalet i Mariestads kommun är lågt likt riket i stort vilket påverkar verksamheten inom utbildningsnämnden. Grundskolan har också gjort en planerad omställning och minskat antalet tjänster med 15 medarbetare.

Gymnasieskolans yrkesprogram nationellt har utökats till 2 700 och 2 800 poäng för att de tre behörighetsgivande kurserna till högskolan ska få plats inom det ordinarie kursutbudet i yrkesprogrammen. Detta medför behov av lärare, förändrad schemaram och behov av investeringar i utrustning och lokaler.

Kostavdelningen har minskat personalen på grund av färre barn i förskolan. En extra avdelning på Alen har ökat kostnaderna för äldreomsorgens kök, vilket inte var budgeterat. För att möta de ökade kostnaderna har inköp, recept och menyer setts över för att hålla kvaliteten trots förändringar i inköp och serveringar.

Måluppföljning

Utbildningsnämndens mål	
Alla barn/elever/matgäster känner sig trygga i utbildningsnämndens verksamheter	→
Alla barn/elever utvecklas via ledning och stimulans att nå målen för sin utbildning	→
Se och förstå alla barn och elever	↗
Utbildningsförvaltningen ska erbjuda en attraktiv arbetsplats för elever, medarbetare, chefer och framtida medarbetare	↗
Hög kvalitet ska prägla utbildningsnämndens verksamheter och ge förutsättningar för ett gott företags- och näringslivsklimat	✓
Målet är uppfyllt	✓
Målet har en positiv trend - en positiv förändring från senaste mätning	↗
Målet har en neutral trend - ingen förändring sedan senaste mätning	→
Målet har en negativ trend - en negativ trend från senaste mätning	↘

Händelser under året

Förskolans verksamhet står inför en fortsatt strukturell förändring på grund av fortsatta låga födelsetal. I maj 2024 beslutades om tillfällig stängning av förskolan Termiten och avslut av pedagogisk omsorg.

Grundskolan har erhållit statsbidrag för "Stärkt kunskapsuppföljning". Prioriterade satsningar för grundskolan med statsbidraget är bland annat den särskilda undervisningsgruppen, Lanternan, kompetensutveckling och elevcoacher.

Under 2024 har Vadsbogymnasiet deltagit i projektet "Det syns inte" kring ungdomars psykiska hälsa och som leds av Skaraborgs kommunalförbund och Högskolan i Skövde. Förnyat tillstånd för att ge marinteknikutbildningen kommande fyra år har också inkommit under 2024.

Fokus framåt

Fortsatt strukturell förändring på grund av låga födelsetal inom både förskola och grundskola, samt beredskap för lagförändringar inom skollag bl.a. gällande skolsäkerhet, skolbibliotek och lärares arbetstid.

Barn- och elevhälsan vidareutvecklar samarbetet inom utbildningsförvaltningen med samtliga skolledare. Samverkan med socialtjänsten får förnyat fokus med nytillsatt styrgrupp. Verksamheten kommer även att se över hur de nya lokalerna kan vidareutvecklas och användas på ett än mer ändamålsenligt sätt.

Vuxenutbildningen deltar i ESF-projektet "Kompetens Västsverige" som startar januari 2025. Syftet med projektet är att få individer som står långt från arbetsmarknaden att påbörja studier för att öka sin möjlighet till arbete.

Socialnämndens verksamhet

Årets resultat

Socialförvaltningen uppvisar för 2024 ett underskott på 13,7 mnkr vilket framför allt beror på kostnader för konsulter då rekryteringsläget har varit svårt. Förvaltningen har även haft ökade kostnader för vissa placeringar enligt lag om vård av missbrukare (LVM), skyddat boende samt ökade kostnader för ekonomiskt bistånd. Även ökade personalkostnader inom socialpsykiatri utifrån ökad vårdtyngd har bidragit till underskottet liksom de högre kostnaderna för placeringar i familjehem.

Socialnämndens mål	
Mariestads invånare är trygga med att de får den hjälp de behöver när de behöver den	
Utveckla samverkan mellan socialtjänst, skola polis och fritid för att skapa trygga miljöer för kommunens ungdomar.	
Inom Socialnämnden råder en positiv förändringskultur där alla medarbetare bidrar och vet hur de för fram nya idéer	
Alla medborgare får ett tryggt och korrekt bemötande av Socialnämndens verksamheter	
Socialnämnden i Mariestads kommun är en attraktiv arbetsgivare som lockar till sig rätt kompetenser i förhållande till våra behov	
Målet är uppfyllt	
Målet har en positiv trend - en positiv förändring från senaste mätning	
Målet har en neutral trend - ingen förändring sedan senaste mätning	
Målet har en negativ trend - en negativ trend från senaste mätning	

Händelser under året

Efter en genomlysning av kommunens hem för vård och boende för barn och unga (HVB) beslutades det att avveckla två boenden. Under 2024 har särskilda boendet Ekbacken inom enheten för Socialpsykiatri öppnat.

Barn- och ungdomsenheten, Lotsens besöksrum har byggts om för att klara kraven på sekretess. Ombyggnationen förväntas vara klar i början på 2025. Genom att elevhälsan flyttat sin verksamhet till andra lokaler har trångboddheten på Lotsen minskat.

Socialnämnden har också arbetat med att förbättra samarbetet med frivilligorganisationer och öka stödet till utsatta grupper.

Socialförvaltningen har påbörjat ett omställningsarbete inför den nya socialtjänstlagen, som träder i kraft den 1 juli 2025.

Fokus framåt

Hantering av kostnader och förändringar i arbetssätt inför den nya socialtjänstlagen som träder i kraft 1 juli 2025. En stor utmaning framåt är expansionen och etableringarna i Mariestad som riskerar att påverka socialförvaltningens arbete på flera sätt under etableringens olika faser.

Översyn av arbetssätt inom myndighetsutövningen för vuxna. Det krävs förändringar i arbetssätt och kompetensutveckling för att säkerställa en mer rättssäker handläggning och att förbättra kvaliteten i arbetet. Det är fortfarande oklart om/när missbruksvården överförs till Regionerna, vilka överväringseffekter detta kommer att leda till ekonomiskt, och vad det kommer att innebära för den kommunala missbruksvården.

Äldre- och omsorgsnämndens verksamheter

Årets resultat

Nämnden går med ett underskott och delar av det kan härledas till placeringskostnader till externa utförare då det under året har varit bostadsbrist inom kommunen. Utökning av personal på grund av justering enligt arbetstidslagen och för att stärka upp patientsäkerheten nattetid. Demografin med ökat antal äldre i kommunen påverkar också resultatet bland annat har det under året öppnats upp 12 nya platser för särskilt boende.

Måluppföljning

Äldre- och omsorgsnämndens mål	
Mariestads invånare är trygga med att de får den hjälp de behöver när de behöver den	
Äldre- och omsorgsnämnden har ett innovativt och hållbart förhållningssätt med fokus på digitala lösningar som skapar mervärde för dem vi är till för	
Inom Äldre- och omsorgsnämnden råder en positiv förändringskultur där alla medarbetare bidrar och vet hur de för fram nya idéer	
Alla invånare får ett tryggt och korrekt bemötande av Äldre- och omsorgsnämnden verksamheter	
Äldre- och omsorgsnämnden i Mariestads kommun är en attraktiv arbetsgivare som lockar till sig rätt kompetenser i förhållande till våra behov	
Målet är uppfyllt	
Målet har en positiv trend - en positiv förändring från senaste mätning	
Målet har en neutral trend - ingen förändring sedan senaste mätning	
Målet har en negativ trend - en negativ trend från senaste mätning	

Händelser under året

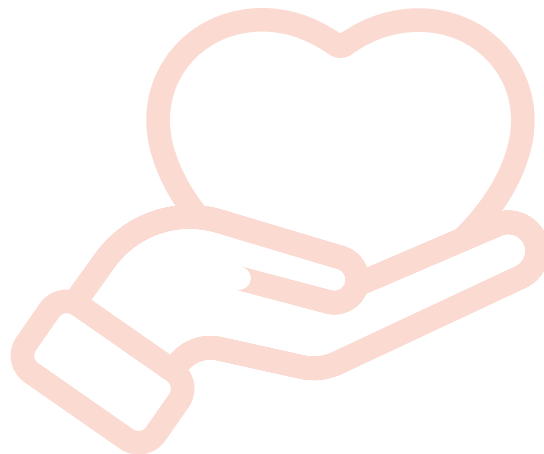
Äldre- och omsorgsförvalniten har tillsammans med räddningstjänsten startat upp en trygghetscentral. Räddningstjänsten hanterar alla inkommande larm från hemtjänsten med syftet är att öka tryggheten och effektivisera arbetssättet. Fokus på digitalisering med bland annat en stor satsning på införandet av läkemedelsautomater.

Läkemedelsautomaterna bidrar till ökad självständighet och frigör samtidigt tid från vårdpersonalen

Fokus framåt

Resursenheten är under uppstart och de första medarbetarna förväntas vara på plats under det första kvartalet 2025. Parallellt pågår planeringen av ett resursteam för att minska övertidskostnader och stärka långsiktig kompetensförsörjning.

Arbetet fortsätter även med att ta fram en ny ersättningsmodell och arbetssätt för ordinärt boende. Dessa lösningar kommer att testas i projektform innan ett bredare införande sker. Samtidigt arbetas en handlingsplan fram för att möta förändringarna i den nya socialtjänstlagen, där verksamheten förbereds för kommande anpassningar. Ett särskilt fokus ligger på förebyggande arbete för att möta behoven hos en växande äldre befolkning. Inom ramen för detta har Rehab, efter en omorganisation, fått i uppdrag att utveckla ett tydligare arbetssätt som förstärker insatserna inom den förebyggande enheten.

Tekniska nämndens verksamhet

Årets resultat

Förvaltningen gör ett underskott på -17,1 mnkr på grund av reducerad budget och ökade kostnader för varor, tjänster och löner. Vinterväghållning är också ett bidragande orsak till underskottet. Inom VA-avdelningen gjordes ett överskott på grund av oförutsedda tillfälliga intäkter och lägre kostnader på grund av lägre index än planerat samt vakanshållning av tjänster.

Måluppföljning

Tekniska nämndens mål	
Våra ute- och innemiljöer samt våra leveranser är trygga och säkra för alla	
Vi ska minska vårt klimatavtryck och vår miljöpåverkan	
Vi tar tillvara på medarbetarnas kreativitet för att utveckla vår verksamhet	
Upplevelsen i mötet med vår verksamhet är professionellt och trevligt	
Vi skapar tekniska förutsättningar för tillväxt	
Målet är uppfyllt	
Målet har en positiv trend - en positiv förändring från senaste mätning	
Målet har en neutral trend - ingen förändring sedan senaste mätning	
Målet har en negativ trend - en negativ trend från senaste mätning	

Händelser under året

Förändringsarbete för att förbereda organisationen för, MTG-omställningen, där verksamheten delas upp mellan Mariestad, Töreboda och Gullspångs kommuner och den bolagisering av förvaltningen som pågår har genomförts under året.

Under våren har man valt och projekterat processtekniken för reningsverket, och beslutet har landat på metoden aktivt slam. Projektet fokuserar på kostnadseffektivitet, driftsäkerhet och framtida anpassningsmöjligheter. Förvärvet av fastigheten Reningsverket 3 möjliggör framtida kapacitetsökning på samma plats. Projektet planeras så att byggnationen i området Katthavet kan genomföras enligt tidplan.

Verksamheten driver och är involverade i flertalet samhällsbyggnadsprojekt så som nya bostadsområden exempelvis i Horn i Mariestad.

Fokus framåt

Fortsatt arbete med fokus på digitala lösningar och säkerhet, beredskap för ökad förmåga till redundans inom civilförsvaret samt att hantera underhållsskulden inom nämndens ansvarsområden för att bibehålla värdet på kommunens infrastruktur, så som fastigheter och gator. Det finns också en osäkerhet i hur det avslutade samarbetet

inom MTG kommer att påverka kompetensförsörjningen. Tillväxt och etableringar ökar behovet av infrastruktur och storlek på nämndens organisation.

Miljö- och byggnadsnämnden

Årets resultat

Nämnden gör ett samlat överskott för MTG om 1,1 mnkr. Till det kommer för Mariestads kommuns räkning ett överskott om 1,0 mnkr för bygglovsavgifter då kommunen har en annan bygglovstaxa än Töreboda och Gullspång. Totalt visar verksamheten i Mariestad positiv avvikelse om 1,6 mnkr.

Måluppföljning

Miljö- och byggnadsnämndens mål	
Verksamhet miljö och bygg har en given roll i de forum där kommunernas utformning och utveckling skapas och delar sin kompetens för en trygg utveckling till medborgarna	→
Verksamhet miljö och bygg har en positiv förändringskultur där alla medarbetare bidrar och vet hur man deltar	✓
I verksamhet miljö och bygg finns en hög kompetens och medvetenhet om service, gott bemötande och effektiv handläggning	↘
Verksamhet miljö och bygg har på ett enkelt sätt tydliggjort möjligheter och förutsättningar för etablering och utveckling till entreprenörer och privatpersoner	→
Verksamhet miljö och bygg strävar efter att med smarta och genomtänkta processer handlägga ansökningsärenden så snabbt som möjligt med god rättssäkerhet för medborgaren och hög kvalitet på nämndens beslut.	✓
Målet är uppfyllt	✓
Målet har en positiv trend - en positiv förändring från senaste mätning	↗
Målet har en neutral trend - ingen förändring sedan senaste mätning	→
Målet har en negativ trend - en negativ trend från senaste mätning	↘

Händelser under året

Miljö- och byggnadsnämnden har hanterat av fler ärenden än 2023 samt utvecklat interna processer och styrning. Ett arbete med att förbättra miljöarbetet genom att införa nya riktlinjer för hållbart byggande har också genomförts.

Fokus framåt

Fortsatt arbete med överföring av nämndens ansvar till nya nämnder för Mariestad respektive Töreboda-Gullspångs kommuner. Fokus på att upprätthålla en god arbetsmiljö och värna om den personal som finns i verksamheten då rekrytering av specialistkompetens är svårt då konkurrensen är hög.

Överförmyndarnämndens verksamhet

Årets resultat

Nämnden överskott på 0,9 mnkr, främst på grund av att huvudmännen betalar större delen av arvodena.

Måluppföljning

Överförmyndarnämndens mål	
I Mariestad ska alla huvudmän känna trygghet	✓
Överförmyndarnämnden säkrar ställföreträdare för framtiden	→
Överförmyndarnämnden tar sikte mot digital transformation	→
Överförmyndarnämndens externa och interna kontakter präglas av ett korrekt och tydligt bemötande	↗
Målet är uppfyllt	✓
Målet har en positiv trend - en positiv förändring från senaste mätning	↗
Målet har en neutral trend - ingen förändring sedan senaste mätning	→
Målet har en negativ trend - en negativ trend från senaste mätning	↘

Händelser under året

Stort fokus har lagts på att rätta till de brister som Länsstyrelsen påtalat i sin tillsyn, bland annat har mallar för beslut redigerats, nya rutiner och nya checklistor och rutiner har tagits fram. Det har också pågått ett arbete med att förbättra tillsynen av gode män och förvaltare.

Fokus framåt

Fortsatt arbete med att hantera det ökade behovet av ställföreträdare och rekrytering av kompetent personal. Den allt högra andelen äldre i Mariestads kommun förväntas även påverka behovet av ställföreträdare.

FN:s barnkonvention

Barnrättsarbetet pågår dagligen i flera verksamheter utifrån befintlig lagstiftning, såsom utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen.

Under 2024 har en ny riktlinje för barnkonventionen beslutats i Mariestads kommun med syftet att vara ett stöd till kommunens förvaltningar i implementeringen av *barnrättsperspektivet* samt att *barnets perspektiv* och *barnperspektiv* ska beaktas när det fattas beslut som påverkar barn. Syftet är även att riktlinjerna ska vara ett konkret verktyg vid upprättandet av barnkonsekvensanalyser.

Tjänstepersoner i Mariestads kommun ska i varje tjänsteskrivelse göra en bedömning ur social dimension där barns perspektiv särskilt ska beaktas (barnkonventionen, artikel 3). Ett arbete är inlett för att implementera den nya riktlinjen.

Klimatanpassning

Kommunfullmäktige har antagit en klimatanpassningsplan 2017 och kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning och utvärdering. Klimatanpassning innebär att arbeta förebyggande med att hantera de effekter som klimatförändringarna kommer att skapa.

Den senaste uppföljning redovisades för kommunstyrelsen 2023. Denna visade att planens cirka 70 aktiviteter antingen är slutförda eller påbörjade varvid målpuppfyllanden med planen anses vara god. Arbetet med aktiviteterna har fortsatt sedan dess.

I samband med att kommunens översiktsplan aktualiseras (2026–2027) planeras också för en aktualisering av klimatanpassningsplanen utifrån att kunskapsläget kontinuerligt förbättras och att nya anpassningsåtgärder kan genomföras i takt med att redan beslutade åtgärder slutförts.

Under 2024 har flera förvaltningar deltagit i arbetet med Vänerkarteringsprojektet som MSB genomför. Syftet med projektet är att:

- Ha ett gemensamt heltäckande karteringsunderlag för Vänern
- Ge en samlad bedömning av konsekvenser av höga resp. låga vattennivåer.
- Underlag för fortsatta analyser och till hjälp för kommunerna i framtagning av risk- och sårbarhetsanalyser.

Agenda 2030

Kommunens strategi för Agenda 2030 pekar ut insatsområden med prioriteringar som ska stärka och stödja de kommunala verksamheternas hållbarhetsarbete. För arbetet med de globala målen i kommunen är tre insatsområden identifierade och prioriterade; **livsstil, omställning** och **försörjning**.

Insatsområde Livsstil

Insatsområde Livsstil har varit en central del av kommunens arbete under året, med målet att skapa en trygg, attraktiv och hållbar livsmiljö för alla invånare. En fördjupad översiktsplan för Mariestad antogs, vilket markerade en viktig milstolpe.

För trygghetsfrämjande åtgärder har en lokal åtgärdsplan för brottsförebyggande arbete tagits fram, inklusive trygghetsvandringar och kunskapsprojekt om brott vid urban utveckling. Ett samarbete med större arbetsgivare och transportaktörer som Västtrafik och Trafikverket har syftat till att utveckla hållbara transportlösningar.

Evenemanget Cykellördag på Nya Torget blev en mötesplats för dialog om cykling, där besökare delade idéer om utveckling av cykelnätet. En föreningsträff anordnades för att diskutera hur en växande stad kan skapa möjligheter för en aktiv fritid, med insikter från andra kommuner och information om projektstöd.

Digitala arbetssätt och välfärdsteknik har implementerats för att öka effektiviteten i verksamheterna, inklusive läkemedelsautomater, digitala lås och sensorer på särskilda boenden. Trygghetscentralen har etablerats som ett nav för larmmottagning och samordning.

Inom utbildningsnämndens mål är trygghet en hög prioritet, med positiva resultat där samtliga verksamheter har en upplevd trygghet på 89 procent och uppåt. Enligt strategin för Agenda 2030 är god utbildning för alla ett centralt mål, med fokus på att mäta trygghet bland elever.

Insatsområde Omställning

Ett arbete för att öka andelen närodlade produkter har pågått under året inom kostavdelningen. "Klimatlådan" möjliggör att skolrestauranger kan sälja överbliven mat, vilket minskar matsvinnet. Vid nyanskaffning av fordon prioriteras fossiloberoende alternativ, vilket har resulterat i att 61 procent av kommunens fordon nu är fossiloberoende.

Kommunen arbetar aktivt för att minska klimatavtryck och energiförbrukning i egenägda lokaler. Reinvesteringar görs för att skapa mer hållbara tillgångar, och skötselplaner främjar biologisk mångfald. Internkontrollplanen inom tekniska förvaltningen säkerställer att miljökrav efterlevs vid upphandlingar, och kemikalieanvändningen inom lokalvården har minskats genom användning av Z-vatten. En elektrisk asfaltmaskin har införskaffats för miljövänligt underhåll i egen regi.

Digitala lösningar och välfärdsteknik implementeras för att öka effektiviteten och främja en hållbar resursanvändning. Samhällsbyggnadsforumet om klimatsmart byggande och konferenser för kommuner i Skaraborg har fokuserat på hållbara lösningar och grön omställning.

Satsningen "Klimatneutrala Mariestad 2030" fortsätter med flera aktiviteter, inklusive dialoger med Viable Cities programkontor, lanseringen av Klimatspelet Mariestad för skolor och gymnasier, och uppdatering av kommunens klimatkontrakt. Klimatinvesteringsplanen ger kunskap för framtida klimatsatsningar, och samarbetet med nationella aktörer för att uppnå klimatneutralitet förlängs till 2027.

Kommunfullmäktige antog en ny Energiplan, och förberedelser för att främja lokal produktion av sol- och vindenergi har påbörjats genom framtagning underlag på potentiella områden.

Insatsområde Försörjning

Det är främst utbildningsförvaltningen som arbetar med aktiviteter kopplat till insatsområdet försörjning genom att höja utbildningsnivån och kompetensen bland eleverna i Mariestad. Trots att antalet behöriga till yrkesprogram minskade år 2024, ökade andelen gymnasieelever som tog examen inom fyra år. Andelen ungdomar som etablerade sig på arbetsmarknaden eller studerade två år efter gymnasiet var något högre än vid tidigare mätning.

Cresco+ är ett projekt mellan Mariestads kommuns socialförvaltning och Samordningsförbundet Skaraborg. Projektet fokuserar på individer långt från arbetsmarknaden.

Finansiella rapporter

I avsnittet redogörs först för vilka redovisningsprinciper och redovisningsbegrepp som används. Därefter redovisas kommunens och koncernens räkenskapsrapporter med resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys samt noter, affärsverksamhet och VA-verksamhet.

Redovisningsprinciper

Redovisningsprinciper kommunen

Kommunens årsredovisning har upprättats enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Rådet för kommunal redovisning (RKR) lämnar rekommendationer om redovisningsprinciper.

Det innebär bland annat att:

- Intäkter redovisas i den omfattning de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras kommunen och räknas på ett tillförlitligt sätt.
- Kostnader redovisas fortlöpande då de uppstår med beaktande av försiktighetsprincipen.

Skatteintäkter och statsbidrag

- I enlighet med RKR:s rekommendation R2 från november 2019 har kommunalskatten periodiserats enligt den prognos som lämnas från Sveriges kommuner och landsting i december aktuellt år

Pensionskostnader

- I enlighet med RKR R10 har den särskilda löneskatten på pensionskostnader periodiserats. Uppgifter om aktualiseringsgrad och överskottsmedel i försäkringen lämnas i not. Värdering av pensionsförpliktelser görs med tillämpning av RIPS21.
- Särskild avtalspension och visstidspension är beräknade enligt RKR R10.
- Förtroendevaldas pensioner redovisas som avsättning.
- Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att skulden visas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Värdet på ansvarsförbindelsen är något som i framtiden kommer att belasta kommunens resultat och likviditet. Beräkning och underlag för pensioner erhålls från KPA pension i samband med årsbokslutet.
- Pensionskulden till och med 1997 redovisas inom linjen i balansräkningen under raden "Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna". Löneskatt har upptagits i beloppet. Intjänade pensioner från 1998 återfinns i balansräkningen under raderna avsättningar för pensioner och liknande

förpliktelser och kortfristiga skulder. Kommunen har beslutat att årligen, från 1998, utbetala hela intjänandet av pensionen till de anställda.

Personalkostnader

- Okompenserad övertid, sjuklön, mertid samt jour och beredskap med tillkommande upplupna sociala avgifter redovisas som kortfristig skuld.
- Förändring av semesterlöneskuld redovisas i driftredovisningen. Total semesterlöneskuld redovisas som kortfristig skuld.
- Personalomkostnadspålägget (PO-pålägg) har bokförts löpande och har uppgått till 47,18 procent i enlighet med SKR:s riktlinje. PO-pålägget ska täcka arbetsgivaravgifter, kostnader för pensioner och försäkringsavgifter.

Anläggningstillgångar

- Anläggningstillgångarna har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet med avdrag för planentliga avskrivningar. Ett basbelopp 57 300 kronor och en livslängd över tre år används som gräns för att få bokföras som investering.
- Linjär avskrivning görs vilket innebär samma avskrivningsbelopp per år fördelat över avskrivningstiden. Avskrivningar påbörjas månaden efter att investeringen tagits i bruk.
- Aktiverade tillgångar belastas med en kalkylränta på 2,50 procent baserat på bokfört värde.
- Komponentavskrivning på anläggningar sker på samtliga nya investeringar. Följande indelningar görs:

Anläggningstyp	År
Mark	Ingen avskrivning
Markanläggningar	20–50
Maskiner och inventarier	5–10
Gator	20–100
Byggnader	20–80
Vatten/avlopp (VA)	50

För gator görs indelning i lokalgator, huvudgata, bostadsgata och broar samt därinom i ytskikt och överbyggnad.

För byggnader görs indelning i ett större antal angivna komponenter som stomme, fasad, ytskikt och ventilation. För varje enskilt projekt sker indelning i komponenter med olika nyttjandeperioder.

Vatten och avlopp har ledningsnät som en komponent. Övriga anläggningar inom VA har komponenter utifrån inriktning och syfte där angivna komponenter inom byggnader eller andra delar användas.

Omrövningar av nyttjandetiden görs om inriktningen eller användningsområdet ändras.

Nedskrivningar av anläggningstillgångar görs om rivning av byggnad sker, om anläggningen inte längre finns kvar eller om annat uppstår som ger upphov till nedskrivning. Årlig bedömning görs. Kostnaden för nedskrivning belastar driftredovisningen aktuellt år.

Övriga redovisningsprinciper

- Räntekostnader belastar inte pågående investeringsprojekt innan färdigställande.
- För bidrag till infrastrukturella investeringar finns möjlighet till periodisering av kostnaden. Kommunen periodiserar utbyggnaden av E20 över 15 år, från år 2014–2029. Under året har det gjorts utbetalning på 16,0 mnkr för E20. Detta har skett till Skaraborgs kommunalförbund som är samordnande part i Skaraborg. Kommunalförbundet vidarebefordrar kommunernas belopp till Trafikverket. Utbetalningen beräknas ske under åren 2020 till 2026.
- RKR R8 Redovisning av derivat och säkringsredovisning anger att redovisning av ränterisk och valutarisk ska göras där derivatinstrument finns. Kommunen har sedan tidigare tecknat ränteswappar vilket redovisas i not.
- Syftet med säkringen är att undvika snabba förändringar av ränteläget och att inte få stora svängningar i finansiella kostnader. Kommunens finanspolicy som visar hur kreditförfallet och räntebindningen ska vara fördelat i tidsintervallet noll till fem år.
- Ränteswappar innebär en risk och vid ett undervärde mot marknadsvärdet är motsvarande belopp den risk och kostnad kommunen har om ränteswapparna måste lösas i förtid.
- Upplupna kostnadsräntor och intäktsräntor som hör till aktuellt år har bokförts och belastat redovisningsåret.
- Kommunen är ansvarig för koncernkrediten på bank. Det innebär att fordran respektive skuld för koncernbolagens likvida medel på konton ska redovisas hos kontoinnehavaren/gäldenären. Detta redovisas på motsvarande sätt hos kommunen.
- I enlighet med RKR R18 särredovisas intäkter och kostnader inom taxefinansierad verksamhet som en kortfristig skuld alternativt kortfristig fordran.
- Finansiell leasing. Från 2022 redovisar kommunen finansiella leasingavtal i balansräkningen. Det avser avtal över en längre tid och till ett större belopp. Arbetet med att redovisa samtliga finansiella avtal som berörs har fortsatt under 2024 och hyresavtal längre än tre år redovisas i balansräkningen.
- Avsättning som påverkat resultaträkningen har gjorts för framtida kostnader för deponi. Detta enligt RKR R9.

Sammanställd redovisning (koncernen)

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt den Kommunala redovisningslagens kapital 12. Bolag eller kommunalförbund med ägarandel överstigande 20 procent ingår i den sammanställda redovisningen. Inga förändringar i sammansättningen av koncernkoncernen har skett under räkenskapsåret.

- Upprättandet av årsbokslutet har gjorts enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.
- Transaktioner av väsentlig betydelse mellan kommunen och bolagen har eliminerats.
- För koncernredovisningen 2024 lyfts Bosnet AB och KKAB in i koncernkoncernen då dessa nu har klassats som en betydande omfattning. Tidigare redovisades dessa som intressebolag.
- I övrigt enligt samma redovisningsprinciper som kommunen.
- Koncernkonto. Koncernföretagens långfristiga upplåning från kommunen sker genom utnyttjande av limiter via koncernkontosystemet. Kommunen redovisar under posten kassa/bank koncerntoppkontots utgående saldo och under kortfristiga fordringar redovisas kommunens fordran på koncernbolag.

Begreppsförklaring

Anläggningstillgångar: Tillgångar som är avsedda för att ägas under längre tid än tre år. Huvuddelen av anläggningstillgångarna är fastigheter, VA-anläggningar, maskiner och inventarier.

Avsättning: En legal förpliktelse som på balansdagen är säker eller sannolik till sin förekomst, men oviss till belopp eller till den tidpunkt då den ska infrias.

Avskrivningar: Avskrivningar beräknas på anläggningstillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde och den ekonomiska livslängden med inriktning på komponenter.

Balansräkning: Visar den ekonomiska ställningen vid årets slut fördelad på tillgångar och skulder.

Finansiellt leasingavtal: Ett leasingavtal där de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren.

Kassaflödesanalys: Kassaflödesanalysen visar en betalningsflödesrapport som förklarar hur räkenskapsperiodens löpande verksamhet och investeringar har finansierats, både internt och externt. Analysen visar hur detta har inverkat på verksamhetens likvida medel.

Komponentavskrivning: Indelning av anläggningstillgångar i olika komponenter efter beräknad livslängd exempelvis stomme, ventilation, el och ytskikt. Fastighet, gata och vatten/avfall är områden där uppdelning sker.

Koncernbank: Även benämnt internbank. Kommunen ansvarar för och är motpart till finansinstitut för samtliga lån inom den kommunala koncernen. Respektive part står för sina kostnader kopplat till detta.

Kortfristiga skulder: Kortfristiga lån som skall betalas tillbaka inom ett år från balansräkningens datum.

Långfristiga skulder: Skulder som återbetalas på längre tid än ett år.

Likviditet: Betalningsförmåga på kort sikt.

Nettoinvesteringar: Investeringar efter avdrag för investeringsbidrag.

Nyckeltal: Mäter förhållandet mellan två storheter, till exempel eget kapital i procent av totala tillgångar (soliditet).

Omsättningstillgångar: Pengar eller andra tillgångar som relativt snabbt kan omsättas till likvida medel.

Pensionsskuld: Pensionsskulden redovisas från och med 1998 enligt "blandmodellen" i den nya redovisningslagen.

Periodisering: Anvisningarna inför bokslutet har varit att alla kostnader och intäkter ska periodiseras och tas upp under det verksamhetsår som de tillhör.

Resultaträkning: En sammanfattning av årets kostnader och intäkter och visar årets resultat.

Rörelsekapital: Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

Soliditet: Avspeglar kommunens finansiella styrka på lång sikt. Soliditeten är eget kapital satt i relation till de totala tillgångarna.

Resultaträkning

(mnkr)	Not	Kommun			Kommunkoncern	
		Budget 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2023
Verksamhetens intäkter	1	600,0	692,0	625,0	1 134,4	985,4
Verksamhetens kostnader	2,3	-2 187,0	-2 301,7	-2 217,6	-2 613,9	-2 473,3
Avskrivningar	4	-84,0	-80,5	-79,0	-157,0	-144,8
Verksamhetens nettokostnader		-1 671,0	-1 690,1	-1 671,6	-1 636,6	-1 632,8
Skatteintäkter	5	1 283,3	1 281,4	1 269,4	1 281,4	1 269,4
Generella statsbidrag och utjämnung	6	456,3	476,3	436,6	476,3	436,6
Verksamhetens resultat		68,6	67,6	34,4	121,1	73,2
Finansiella intäkter	7	32,3	40,5	28,9	127,9	7,2
Finansiella kostnader	8	-60,3	-55,0	-46,5	-59,8	-46,5
Resultat efter finansiella poster		40,6	53,1	16,7	189,3	33,9
Bokslutsdispositioner					-2,4	
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	-6,1	0,0
Årets resultat		40,6	53,1	16,7	180,8	33,9

Balansräkning

mnkr	Not	Kommun		Kommunkoncern		
		Budget 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2023
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar	9	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	9	2 531,6	2 371,9	2 194,4	3 489,9	3 722,1
Maskiner och inventarier	10	25,0	28,0	27,1	562,3	126,9
Finansiella anläggningstillgångar	11	1 237,2	69,2	66,8	74,8	50,5
Summa Anläggningstillgångar		3 793,8	2 469,2	2 288,3	4 128,0	3 899,5
Bidrag till statlig infrastruktur	12	24,2	24,2	29,3	24,2	29,3
Omsättningstillgångar						
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	13	50,0	115,0	131,1	142,5	73,5
Fordringar	14	89,8	1 382,0	1 412,2	375,5	495,0
Kassa, bank	15	62,4	131,2	63,6	128,4	68,2
Summa omsättningstillgångar		202,2	1 628,2	1 606,9	646,5	636,7
Summa tillgångar		4 020,1	4 121,6	3 924,5	4 798,6	4 565,5
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital	16					
Årets resultat		40,6	53,1	16,7	180,8	33,9
Totalt eget kapital vid årets slut		649,1	847,5	794,4	1 350,9	1 197,9
Varav resultatutjämningsreserv		0,0	197,1	197,1	197,1	197,1
Varav resultatreserv		0,0	34,6	0,0	34,6	0,0
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	17	21,2	24,7	20,4	24,7	27,5
Obeskattade reserver	18	0,0	0,0	0,0	136,1	119,1
Andra avsättningar	18	310,0	55,0	71,7	116,2	71,7
Skulder						
Långfristiga skulder	19	2 727,1	2 751,0	2 617,7	2 790,6	2 617,9
Kortfristiga skulder	20	272,1	443,3	420,1	441,4	531,4
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		4 020,1	4 121,6	3 924,5	4 798,6	4 565,5
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	21	542,4	558,0	540,4	558,0	540,4
Övriga ansvarsförbindelser	22	44,1	41,3	43,3	41,3	43,3
Leasing	23	0,0	468,6	358,0	407,8	358,0

Kassaflödesanalys

(mnkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncern		
		Budget 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2023
Den löpande verksamheten						
Årets resultat		40,6	53,1	16,7	180,8	33,9
Justering för ej likviditetspåverkande poster	4, 24	84,0	98,2	69,0	188,9	171,9
Justering realisationsvinster (-) / förluster (+)		0,0	-0,9	10,9	-0,9	13,1
Förändring av avsättningar	17, 18	0,0	12,4	0,6	-19,5	9,6
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		124,6	162,8	97,2	349,3	228,5
Förändring kortfristiga fordringar	14	0,0	30,3	-52,2	119,5	-76,9
Förändring förråd, varulager, exploatering	13	5,0	16,1	-18,7	-69,1	41,1
Förändring kortfristiga skulder	20	2,0	23,2	56,5	-90,0	93,6
Kassaflöde från den löpande verksamheten		131,6	232,4	82,9	309,8	286,3
Investeringsverksamheten						
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,7	0,0
Bruttoinvestering i materiella anläggningstillgångar		-469,2	-185,9	-171,4	-387,5	-395,8
Erhållna investeringsbidrag, övriga investeringsinkomster		0,0	11,3	4,7	11,3	11,2
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	2,8	116,2	2,8
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-469,2	-174,7	-163,9	-259,3	-381,8
Finansieringsverksamheten						
	25					
Nyupptagna lån		300,0	0,0	50,0	0,0	50,0
Amortering av långfristiga skulder		0,0	0,0	-3,0	0,0	-3,0
Erhållna offentliga investeringsbidrag		0,0	3,3	0,0	3,3	0,0
Övrig förändring av långfristiga skulder		0,0	22,6	8,5	22,6	22,3
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		300,0	25,8	55,5	25,8	69,3
Bidrag till infrastruktur						
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-16,1	-16,1	-6,9	-16,1	-6,9
Årets kassaflöde		-37,6	67,5	-32,4	60,2	-33,1
Likvida medel vid årets början		100,0	63,6	96,0	68,2	101,3
Likvida medel vid årets slut		62,4	131,2	63,6	128,4	68,2

Nothänvisningar

Not		Kommun		Kommunkoncern	
		Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2023
1	Verksamhetens intäkter				
	Försäljningsintäkter	22,6	22,5	277,4	22,5
	Taxor och avgifter	181,4	162,4	245,3	146,6
	Hyror och arrenden	76,1	71,3	197,4	187,5
	Bidrag	145,0	155,1	145,0	155,1
	Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	229,0	208,1	223,6	454,6
	Intäkter från exploateringsverksamhet och tomträtter	37,1	3,2	37,1	3,2
	Realisationsvinster på materiella och immateriella anläggningstillgångar	0,9	2,5	0,9	2,5
	Övriga verksamhetsintäkter	0,0	0,0	7,7	13,3
	Summa verksamhetens intäkter	692,0	625,0	1 134,4	985,4
2	Verksamhetens kostnader				
	Personalkostnader inkl. sociala avgifter	1 284,5	1 263,4	1 354,4	1 344,9
	Pensionskostnader inkl. löneskatt	188,3	181,7	192,8	184,6
	Bidrag och transfereringar	57,0	52,6	57,0	52,6
	Inköp av material och varor	90,1	117,9	276,9	242,1
	Köp av verksamhet och tjänster	408,2	398,8	440,1	343,4
	Lokalhyror, fastighetsservice, hyra/leasing	206,5	202,7	176,9	203,8
	Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	13,4	0,0	13,4
	Övriga verksamhetskostnader	67,2	73,0	112,2	174,1
	Avgår: Interna poster investeringsredovisning	0,0	-85,9	0,0	-85,9
	Bolagsskatt (avser koncern)	0,0	0,0	3,6	0,0
	Summa verksamhetens kostnader	2 301,7	2 217,6	2 613,9	2 473,1
3	Ersättning för revisorer				
	Räkenskapsrevision	0,3	0,5	0,7	1,0
	Övriga revisionskostnader	1,1	0,6	1,8	0,8
	Summa revisionskostnader	1,4	1,1	2,5	1,8
4	Av och nedskrivningar				
	Avskrivning immateriella tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
	Avskrivning byggnader och anläggningar	73,7	72,7	146,5	133,4
	Avskrivning maskiner och inventarier	6,8	6,3	10,5	11,4
	Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	0,0	0,0	0,0	0,0
	Summa av- och nedskrivningar	80,5	79,0	157,0	144,8

Not		Kommun		Kommunkoncern	
		Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2023
	Komponentavskrivning sker på samtliga anläggningar. Mer information under not 9 och 10.				
5	Skatteintäkter				
	Preliminär kommunalskatt	1 283,2	1 243,5	1 283,2	1 243,5
	Preliminär slutavräkning innevarande år	4,6	19,5	4,6	19,5
	Slutavräkningsdifferens föregående år	-6,3	6,4	-6,3	6,4
	Summa skatteintäkter	1 281,4	1 269,4	1 281,4	1 269,4
6	Generella statsbidrag och utjämning				
	Inkomstutjämning	319,9	309,1	319,9	309,1
	Kostnadsutjämning	-21,4	-19,3	-21,4	-19,3
	Regleringsbidrag/avgift	75,4	57,9	75,4	57,9
	Kommunal fastighetsavgift	69,2	61,7	69,2	61,7
	Bidrag/avgift för LSS-utjämning	18,9	22,9	18,9	22,9
	Övriga generella bidrag från staten	14,3	4,3	14,3	4,3
	Summa generella statsbidrag och utjämning	476,3	436,6	476,3	436,6
7	Finansiella intäkter				
	Aktieutdelning	0,0	0,0	10,3	0,0
	Kommuninvest överskottsutdelning	1,0	0,3	1,0	0,3
	Övriga finansiella intäkter	39,5	28,6	116,6	6,8
	Summa finansiella intäkter	40,5	28,9	127,9	7,2
	De kommunala bolagen debiteras ett räntepåslag som ingår under övriga finansiella intäkter i kommunen med ett totalt belopp på 6,1 mnkr.				
8	Finansiella kostnader				
	Räntekostnader	54,9	45,7	59,7	45,8
	Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	0,0	0,1	0,0	0,0
	Övriga finansiella kostnader	0,1	0,7	0,1	0,8
	Summa finansiella kostnader	55,0	46,5	59,8	46,5
	Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet i den period de hör hemma. Från 2021 finns en koncernbank. De finansiella kostnaderna hanteras koncernmässigt men belastar kommunen och bolagen. Kommunen är också motpart mot låneinstitut. Under 2024 har den externa finansiella kostnaden för koncernens lån totalt varit 54,9 mnkr.				
9	Immateriella anläggningstillgångar				

Not	Kommun		Kommunkoncern		
	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2023	
	Ingående anskaffningsvärde	0,0	0,0	1,7*	
	Försäljningar	0,0	0,0	-0,7	
	Utgående redovisat värde	0,0	0,0	1,0	
	*avser KKAB				
	Mark, byggnader, tekniska anläggningar				
	Ingående anskaffningsvärde	3 238,2	3 139,8	4 716,5	5 310,8
	Årets investeringar	120,3	138,9	209,7	250,5
	Försäljningar/Utrangeringar	0,0	-40,5	-4,9	-64,7
	Omklassificeringar	109,9	0,0	49,1	87,8
	Utgående anskaffningsvärde	3 468,4	3 238,2	4970,4	5 584,4
	Ingående avskrivningar	-1 043,1	-976,6	-1 408,2	-1 723,5
	Årets avskrivningar	-73,7	-72,7	-102,7	-126,1
	Årets försäljning	0,0	6,2	2,0	24,4
	Utgående ack. avskrivningar	-1 116,8	-1 043,1	-1 508,9	-1 825,1
	Ingående nedskrivningar/uppskrivningar	0,0	0,0	-29,0	-37,2
	Årets nedskrivningar /återföringar	0,0	-0,8	0,0	0,0
	Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
	Utgående ack. nedskrivningar	0,0	-0,8	-29,0	-37,2
	Pågående arbeten	20,3	0,0	57,4	
	Utgående redovisat värde	2 371,9	2 194,4	3 489,9	3 722,1
	Specifikation kommunen				
	Markreserv	98,9	43,6		
	Verksamhetsfastigheter	962,0	988,9		
	Fastigheter för affärsverksamhet	4,8	383,9		
	Gata, vägar och park	384,6	419,4		
	Övriga fastigheter	432,7	0,5		
	Finansiell leasing fastigheter	468,6	358,0		
	Pågående arbeten	20,3	0,0		
	Summa utgående bokfört värde	2 371,9	2 194,4		
	Under 2024 har finansiell leasing för hyresavtal lyfts in i redovisningen utifrån ingångna hyresavtal som klassas in som finansiell leasing utifrån RKR R5. Värde för leasing som ej avser fastigheter är ej upptagen i detta värde.				
10	Maskiner och inventarier				

Not	Kommun		Kommunkoncern		
	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2023	
	Ingående anskaffningsvärde	198,8	232,1	1 177,0	357,0
	Årets investeringar	7,7	8,0	120,4	122,4
	Försäljning/ Utrangeringar	0,0	-41,3	-111,3	-141,8
	Utgående anskaffningsvärde	206,5	198,8	1 186,1	337,5
	Ingående avskrivningar	-171,7	-206,3	-637,1	-245,7
	Årets avskrivningar	-6,8	-6,3	-44,7	-11,4
	Årets försäljning	0,0	40,9	58,0	46,5
	Utgående ack. avskrivningar	-178,5	-171,7	-623,8	-210,7
	Ingående nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
	Årets nedskrivningar /återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
	Utgående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
	Utgående redovisat värde	28,0	27,1	562,3	126,9
	Avskrivning inom not 1 och 2 sker i kommunen med följande tider (år):				
	Mark:	Ingen avskrivning			
	Markanläggningar:	20–50			
	Byggnader:	20–80			
	Gata:	20–100			
	Vatten/avlopp:	50			
	Maskiner och inventarier:	5–10			
	Genomsnittlig avskrivningstid 2024 är 29,6 år och för 2023 28,1 år. Kommunen använder komponentavskrivning för att få en mer rättvisande bild över livslängden och den årliga kostnaden baserat på gjorda investeringar. Komponenter tillämpas på nya investeringar samt större befintliga byggnader och anläggningar. Individuell fördelning på komponenter har gjorts enligt framtagna fördelningsnyckel inom fastighet, gata, vatten/avlopp (VA) samt maskiner och inventarier. Se även i stycket om redovisningsprinciper.				
	I bolagen sker avskrivning av byggnader och övriga anläggningar i intervallet 20–100 år. Komponentavskrivning tillämpas. Avskrivning på externa finansiella hyresavtal sker enligt aktuella kontraktstider.				
11	Finansiella anläggningstillgångar				
	Andelar Kommuninvest	22,1	19,7	22,1	19,7
	Andelar övrigt	9,0	9,0	15,1	30,7
	Mariestads Stadshus AB	38,1	38,1	0,0	0,0
	Övriga finansiella anläggningstillgångar			37,6	0,0
	Summa	69,2	66,8	74,8	50,4
12	Bidrag till infrastruktur				
	Redovisad avsättning vid beslut	76,5	76,5	76,5	76,5
	Avgår tidigare upplöst belopp	-47,2	-42,1	-47,2	-42,1
	Avgår årets upplösta belopp	-5,1	-5,1	-5,1	-5,1
	Summa bidrag till infrastruktur	24,2	29,3	24,2	29,3

Not	Kommun		Kommunkoncern		
	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2023	
	Beslut har tagits i kommunfullmäktige i september 2014. Beloppet periodiseras på 15 år, 2014–2029.				
13	Förråd, lager och exploateringsfastigheter				
	Förråd, lager	0,7	1,2	28,2	3,0
	Exploateringsmark	114,3	129,9	114,3	70,5
	Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	115,0	131,1	142,5	73,5
14	Fordringar				
	Kundfordringar	64,3	61,8	148,5	80,5
	Skattefordringar	27,5	27,5	36,4	37,5
	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	135,1	210,1	137,5	219,4
	Övriga kortfristiga fordringar	42,3	0,2	53,1	94,2
	Koncerninterna fordringar	1 112,7	1 112,7	0,0	63,4
	Summa fordringar	1 382,0	1 412,2	375,5	495,0
15	Kassa och bank				
	Kassa	0,1	0,1	0,1	0,1
	Bank och plusgiro	67,0	20,0	128,4	24,6
	Koncernkonto bank	64,1	43,6	64,1	43,6
	Utnyttjad kredit Mariehus AB	-13,4	13,6	-13,4	13,6
	Utnyttjad kredit VänerEnergi AB	-28,8	23,7	-28,8	23,7
	Utnyttjad kredit Mariestads Stadshus, övriga	106,2	6,3	106,2	6,3
	Summa kassa och bank	131,2	63,6	128,4	68,2
	Total koncernkredit är 150 mnkr. Under året och vid bokslutstillfället var inte checkkrediten utnyttjad. Att använda checkkrediten är en förskjutning i tid av behov av nya medel för en god likviditet.				
16	Eget kapital				
	Ingående eget kapital	794,4	777,7	1197,9	1153,1
	Justering eget kapital *	0,0	0,0	-27,8	10,9
	Årets resultat	53,1	16,7	180,8	33,9
	Utgående eget kapital	847,5	794,4	1350,9	1197,9
	- varav resultatreserv	34,6	0,0	34,6	0,0
	- varav resultatutjämningsreserv	197,1	197,1	197,1	197,1
	*justering avser eliminering aktietillskott och intern försäljning av bolag				

Not		Kommun		Kommunkoncern	
		Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2023
17	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
	Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	20,3	17,7	20,4	23,3
	Nyintjänad pension	1,9	2,0	1,9	1,9
	Årets utbetalningar	-0,8	-1,0	-0,8	-0,8
	Ränte- och basbeloppsuppräknig	1,6	1,3	1,6	2,1
	Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0	0,0	0,0
	Övrig post	0,7	0,0	0,7	1,0
	Minskning av avsättning genom tecknande av försäkring/Överföring till stiftelse	0,0	0,0	0,0	0,0
	Ökning/minskning av avsättning med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
	Förändring löneskatt	0,9	0,5	0,9	0,0
	Summa avsatt till pensioner inkl. löneskatt	24,7	20,4	24,7	27,5
	<p>Beräkningsgrund för pensioner framgår under redovisningsprinciper. I avsättningar ingår pension för tidigare kommunalråd motsvarande kostnad efter 65 år. Nya förpliktelser under året avser nuvarande förtroendevalda enligt gällande pensionsavtal för förtroendevalda. Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att skulden visas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Värdet på ansvarsförbindelsen är något som i framtiden kommer att belasta kommunens driftredovisning och likviditet. Inga återlån finns för pensionsförpliktelserna.</p>				
	Antal visstidsförordnanden				
	Politiker	29	31		
	Tjänstemän	0	0		
18	Andra avsättningar				
	Avsatt för återställande av deponi				
	Redovisad avsättning vid årets början	27,3	32,0	27,3	32,0
	Förändring avsättning under året	-0,6	-4,7	-0,6	-4,7
	Utgående avsättning	26,7	27,3	26,7	27,3
	<p>I samband med bokslutet har inte någon ytterligare avsättning gjorts för återställning av Bångahagen deponi. Vid utgången av 2024 finns totalt 26,7 mnkr i avsättning. En ny beräkning görs årligen.</p>				
	Bidrag till statlig infrastruktur				
	Redovisad avsättning vid beslut	76,5	76,5	76,5	76,5
	Tidigare gjord indexuppräknig	16,1	16,1	16,1	16,1
	Årets indexuppräknig	0,0	0,0	0,0	0,0
	Utbetalning för utbyggnad E20	-65,3	-49,3	-65,3	-49,3
	Utgående avsättning	27,3	43,3	27,3	43,3

Not	Kommun		Kommunkoncern	
	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2023
	Beslut i kommunfullmäktige i september 2014 avseende utbyggnad av E20. Planerad utbetalningstid enligt nya uppgifter under året är år 2020 till 2026 med störst enskilt belopp under 2021. Avsättningen är i prinsnivå för juni 2013 och indexuppräknning sker med Trafikverkets investeringsindex för väg. Ingen indexuppräknning sker från 2022. Under 2024 har 16,0 mnkr betalats ut till Skaraborgs kommunalförbund som är samordnande part i Skaraborg. Kommunalförbundet vidarebefordrar kommunernas belopp till Trafikverket.			
	Övrig avsättning			
	Medfinansiering till Trafikverket i samband med bygge av påfart till E20.	1,1	1,1	1,1
	Summa andra avsättningar	55,0	71,7	71,7
	Obeskattade reserver	0,0	0,0	136,1
19	Långfristiga skulder			
	Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	2 254,4	2 254,4	2 354,8
	Långfristig leasingkuld	468,6	358,0	407,7
	Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	23,7	0,0	20,7
	Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	4,3	4,5	7,3
	Övriga långfristiga skulder	0,0	0,9	0,0
	Summa långfristiga skulder	2 751,0	2 617,9	2 790,6
	Förutbetalda intäkter som regleras över flera år	2 282,5	2 258,9	
	Anläggnings-/anslutningsavgifter	23,7	0,0	
	Offentliga investeringsbidrag	4,3	4,5	
	Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning			
	Genomsnittlig ränta %	2,44%	2,29%	
	Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	2,44%	2,19%	
	Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	2,01 år	2,21 år	
	Kapitalförfall andel av lån			
	0–1 år	23%	23%	
	1–3 år	45%	52%	
	3–5 år	32%	25%	
	Genomsnittlig räntebindningstid inkl. derivat	2,28 år	2,06 år	
	Säkrad låneskuld	155,0	155,0	
	Marknadsvärde derivat (mnkr)	0,5	-0,6	
20	Kortfristiga skulder			
	Leverantörsskulder	79,4	133,2	107,3

Not		Kommun	Kommunkoncern		
		Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2023
	Personalens skatter, avgifter och avdrag	165,6	149,0	167,8	159,2
	Moms och punktskatter	29,5	29,9	40,9	31,5
	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	48,6	61,1	72,8	74,2
	Kortfristiga skulder till kunder inom VA och sophämtning	6,3	-1,5	6,3	-1,5
	Skuld koncernbolag inom koncernkonto bank	106,2	43,6	0,0	0,0
	Övriga kortfristiga skulder	7,6	5,0	46,3	93,9
	Summa kortfristiga skulder	443,3	420,1	441,4	531,4
21	Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna				
	Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998				
	Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl. löneskatt	544,4	533,4	544,4	533,4
	Årets utbetalningar	-33,8	-30,8	-33,8	-30,8
	Ränte- och basbeloppsuppräknig	34,5	35,1	34,5	35,1
	Ändringar av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0	0,0	0,0
	Övrig post	10,2	1,2	10,2	1,2
	Minskning av ansvarsförbindelse genom tecknande av försäkring/Överföring till stiftelse	0,0	0,0	0,0	0,0
	Ökning/minskning av ansvarsförbindelse med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
	Förändring av löneskatt	2,7	1,4	2,7	1,4
	Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl. löneskatt	558,0	540,4	558,0	540,4
	Övriga upplysningar avseende pensioner				
	Aktualiseringsgrad	98%	98%		
	Överskottsmedel i pensionsförsäkring (mnkr)	0,0	0,0		
22	Övriga ansvarsförbindelser				
	Mariestads Äldreboende	32,0	33,5		
	Föreningar	9,3	9,8		
	Summa övriga ansvarsförbindelser	41,3	43,3		
23	Leasing				
	Finansiella leasingavtal				
	Fastigheter				
	Totala minimileaseavgifter	468,6	358,0	407,8	358,0
	Nuvärde minimileasingavgifter	468,6	358,0	407,8	358,0

Not	Kommun		Kommunkoncern		
	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2023	
	Därav förfall inom 3–5 år	18,3	0,0	14,3	0,0
	Därav förfall senare än 5 år	450,2	358,0	393,5	358,0
	Varav kommunkoncerninterna finansiella leasingavtal				
	Fastigheter				
	Totala minimileaseavgifter	60,8	0,0	0,0	0,0
	Nuvärde minimileaseavgifter	60,8	0,0	0,0	0,0
	Därav förfall inom 3–5 år	4,1	0,0	0,0	0,0
	Därav förfall senare än 5 år	56,8	0,0	0,0	0,0
	Varav externa finansiella leasingavtal				
	Fastigheter				
	Totala minimileaseavgifter	407,8	358,0	407,8	358,0
	Nuvärde minimileaseavgifter	407,8	358,0	407,8	358,0
	Därav förfall inom 1 år	14,3	0,0	14,3	0,0
	Därav förfall inom 1–5 år	393,5	358,0	393,5	358,0
24	Justering för ej likvidpåverkande poster				
	Övriga ej likviditetspåverkande poster	-7,8	-11,3	6,3	25,7
	Nettoförändring E20 bidrag till statlig infrastruktur	5,1	5,1	5,1	5,1
	Förändring skuld likvida medel koncernkredit bank	20,5	-3,8	20,5	-3,8
	Summa ej likviditetspåverkande poster	17,8	-10,0	31,9	27,0
25	Förändring av långfristiga skulder				
	Återläggning kortfristig del	0,0	3,1	0,0	3,1
	Nya lån	0,0	50,0	0,0	50,0
	Amortering	0,0	-3,0	0,0	-3,0
	Förändring personalskuld	-0,9	0,9	-0,9	0,9
	Förändring av skuld för investeringsbidrag	23,5	4,5	23,5	4,5
	Erhållna offentliga investeringsbidrag	3,3	0,0	3,3	0,0
	Övrigt	0,0	0,0	0,0	13,8
	Summa förändring av långfristiga skulder	25,8	55,5	25,8	69,3

VA-avdelningen

Enligt lagen om allmänna vattentjänster skall verksamheten för Va-anläggningar bokföras så att resultat- och balansräkning redovisas särskilt. Genom tilläggsupplysningar skall det också framgå hur gemensamma kostnader har fördelats. Redovisningen ska, när den är fastställd efter respektive år, finnas tillgänglig för fastighetsägarna. Periodens resultat/förändring av eget kapital, plus 7,8 mnkr, visas i balansräkningen.

VA-avdelningens resultaträkning			
Belopp i mnkr	Not	2024	2023
Verksamhetens intäkter		90,3	92,0
varav - externa	26	63,0	53,2
- interna	27	27,3	38,8
Verksamhetens kostnader		-70,5	-75,4
varav - externa	28	-35,0	-43,4
- interna	29	-35,5	-32,0
Avskrivningar	30	-11,9	-12,3
Verksamhetens nettokostnader		7,9	4,3
Finansiella intäkter	31	0,0	0,0
Finansiella kostnader	32	-7,9	-4,3
Periodens resultat		0,0	0,0

VA-avdelningens balansräkning			
Belopp i mnkr	Not	2024	2023
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		384,6	381,4
Maskiner och inventarier		0,0	0,0
Finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Summa anläggningstillgångar	33	384,6	381,4
Omsättningstillgångar			
Förråd m.m.	34	0,0	0,0
Fordringar	35	5,9	4,4
Kassa och bank	36	0,0	0,0
Summa omsättningstillgångar		5,9	4,4
Summa tillgångar		390,5	385,8

VA-avdelningens balansräkning			
Belopp i mnkr	Not	2024	2023
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ingående eget kapital		-1,6	4,9
Periodens förändring		7,8	-6,5
Resultatregleringsfonder		0,0	0,0
Summa eget kapital	37	6,3	-1,6
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	38	0,0	0,0
Skulder			
Långfristiga skulder	39	378,0	374,8
Kortfristiga skulder	40	6,3	12,6
Summa skulder		384,3	387,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		390,5	385,8

Noter VA-avdelningen (mnkr)			
Not		2024	2023
26	Verksamhetens externa intäkter		
	VA-avgifter	69,8	52,2
	Anslutningsavgifter	0,5	1,0
	Övriga intäkter	0,5	0,0
	Reglering mot resultatregleringsfond	-7,8	0,0
	Summa	63,0	53,2
27	Verksamhetens interna intäkter		
	Interna ersättningar inom tekniska nämnden	3,2	2,7
	Anslutningsavgifter	0,0	0,0
	Entreprenad inom tekniska nämnden	0,0	12,4
	Intäkt arbetsorder	24,1	23,7
	Summa	27,3	38,8
28	Verksamhetens externa kostnader		
	Personalkostnad	13,3	13,3

Noter VA-avdelningen (mnkr)			
Not		2024	2023
	Sociala avgifter enl. lag och avtal	6,3	5,9
	Material och köp av tjänst	1,2	1,9
	Inventarier och förbrukningsmaterial	3,7	4,1
	Bränsle, energi och vatten	4,1	5,5
	Rep. o underhåll av maskiner/inventarier	0,7	0,7
	Diverse främmande tjänster	3,3	3,2
	Övriga kostnader	2,4	2,3
	Reglering mot resultatregleringsfond	0,0	6,5
	Summa	35,0	43,4
29	Verksamhetens interna kostnader		
	Entreprenad inom tekniska nämnden	25,4	25,6
	Lokal- och markhyror, fastighetservice	5,1	0,5
	Hyra arbetsmaskiner, fordonskostnader	1,4	0,1
	Köpta tjänster inom kommunen	3,0	3,8
	Övriga kostnader	0,6	2,0
	Summa	35,5	32,0
30	Avskrivningar		
	Fastigheter och anläggningar	11,9	12,3
	Summa	11,9	12,3
31	Finansiella intäkter		
	Ränta på behållning genom överuttag av avgifter	0,0	0,0
	Summa	0,0	0,0
32	Finansiella kostnader		
	Ränta på långfristiga lån till kommunen	7,9	4,3
	Summa	7,9	4,3
	Anläggningstillgångar		

Noter VA-avdelningen (mnkr)			
Not		2024	2023
33	VA-anläggningar		
	Ingående bokfört värde	381,4	313,0
	Årets inköp	24,9	49,5
	Justering	-9,8	31,2
	Årets avyttringar	0,0	0,0
	Årets avskrivningar	-11,9	-12,3
	Summa utgående bokfört värde	384,6	381,4
	Tekniska anläggningar, maskiner och inventarier		
	Tekniska anläggningar	384,6	381,4
	Mark	0,0	0,0
	Maskiner och inventarier	0,0	0,0
	Summa	384,6	381,4
34	Förråd m.m.		
	VA-avdelningen	0,0	0,0
	Summa	0,0	0,0
35	Fordringar		
	Kundfordringar	5,9	4,4
	Övriga kortfristiga fordringar	0,0	0,0
	Summa	5,9	4,4
36	Kassa och bank		
	Avdelningen nyttjar kommunens kassa och bank och har därmed ej		
	något saldo under 2024.	0,0	0,0
37	Allmänt eget kapital		
	Ingående balans eget kapital	-1,6	4,9
	Periodens förändring	7,8	-6,5
	Summa eget kapital	6,3	-1,6

Noter VA-avdelningen (mnkr)			
Not		2024	2023
38	Avsättningar		
	Avsättningar och betalningar för pensioner görs centralt inom kommunen.		
	Verksamheten belastas med lagstadgade arbetsgivaravgifter inklusive försäkring och pensioner.		
		0,0	0,0
39	Långfristiga skulder		
	Ingående balans	374,8	328,1
	Återläggning kortfristig del	0,0	9,5
	Nya lån	15,1	49,5
	Amortering	-11,9	-12,3
	Avgår kortfristig del	0,0	0,0
	Summa	378,0	374,8
40	Kortfristiga skulder		
	Kortfristig del av långfristig skuld	0,0	0,0
	Leverantörsskulder	4,0	4,8
	Moms och särskilda punktskatter	1,0	1,2
	Upplupna semesterlöner	1,4	1,2
	Övriga kortfristiga skulder	0,0	5,4
	Summa	6,3	12,6

VA-avdelningens kassaflödesanalys, (mnkr)	2024	2023	2022	2021	2020
Den löpande verksamheten					
Verksamhetens intäkter	90,3	92,0	80,3	76,9	101,5
Verksamhetens kostnader	-70,5	-75,4	-66,1	-63,5	-88,3
Verksamhetens nettokostnader	19,8	16,6	14,2	13,4	13,1
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Finansiella kostnader	-7,9	-4,3	-3,2	-3,5	-3,7
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	11,9	12,3	11,0	10,0	9,4
Kassaflöde från investeringsverksamheten					
Investering materiella tillgångar	-24,9	-49,5	-31,4	-27,2	-24,9
Avyttrande materiella tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering finansiella tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avyttrande av finansiella tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-24,9	-49,5	-31,4	-27,2	-24,9
Finansieringsverksamheten					
Långfristig upplåning	24,9	49,5	31,4	27,2	24,9
Amortering	-11,9	-12,3	-11,1	-10,0	-9,4
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	13,0	37,2	20,3	17,2	15,5
Förändring likvida medel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

VA-avdelningens investeringsredovisning 2024 (mnkr)	Intäkter	Utgifter	Netto-investering	Budget netto	Budget-avvikelse	Av Kf beslutad års-budget
VA-avdelningen	11,4	36,3	24,9	47,5	22,6	174,8
Totalt	11,4	36,3	24,9	47,5	22,6	174,8

Fördelningsnycklar för VA-avdelningens gemensamma verksamhetskostnader 2024

Kostnad	Nyckel
Kommunstyrelsen	Ingen
Teknisk nämnd	Procentfördelning inom tekniska förvaltningen
Ekonomi centralt	Procentfördelning på faktisk kostnad för ekonomisystem och lönekostnad.
Personal centralt	Ingen
Telefoni	Per abonnemang
Kommunhälsa	Faktisk kostnad
Facklig tid	Faktisk kostnad
Försäkringspremier	Faktisk kostnad
Porto	Faktisk kostnad
Datakostnad	Faktisk kostnad för de externa kostnaderna
Lokalkostnader	Faktisk kostnad, per m2
Avskrivningar	Faktisk kostnad enligt avskrivningstid
Ränta	Faktisk kostnad med kommunens genomsnittliga ränta per 31 december året före aktuellt år

Driftredovisning

Driftredovisningen ska innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.

(mnkr)	Budget 2024	Bokslut 2024	Budget- avvikelse	Bokslut 2023	Av kommunfullmäktige beslutad årsbudget
Kommunstyrelsen	-156,7	-140,4	16,4	-147,0	-144,1
Teknisk nämnd	-223,1	-240,2	-17,1	-221,5	-202,8
Miljö- och byggnadsnämnd	-7,9	-6,3	1,6	-6,6	-7,8
Utbildningsnämnd	-579,4	-578,4	1,0	-570,3	-574,6
Äldre och omsorgsnämnd	-535,9	-546,4	-10,5	-507,3	-526,8
Socialnämnd	-148,1	-161,7	-13,6	-137,7	-149,6
Räddningstjänst Skaraborg	-32,0	-32,1	-0,1	-30,1	-32,0
Överförmyndarnämnden	-2,6	-1,7	0,9	-1,2	-2,6
Kommunrevision	-1,2	-1,4	-0,2	-1,1	-1,2
Delsumma	-1 686,9	-1 708,7	-21,8	-1 622,8	-1 641,5
Centrala poster exkl. exploateringsverksamhet	-6,1	11,5	17,7	-41,3	-51,5
Exploateringsverksamhet	22,0	27,4	5,4	-7,5	22,0
Verksamhetens nettokostnad	-1 671,0	-1 669,8	1,2	-1 671,6	-1 671,0
Skatteintäkter enl. riksprognos SKR	1 283,3	1 281,4	-1,8	1 269,3	1 283,3
Generella statsbidrag riksprognos SKR	456,3	461,9	5,7	436,6	456,3
Finansiella intäkter	32,3	34,2	1,9	28,9	32,3
Finansiella kostnader	-60,3	-54,7	5,6	-46,5	-60,3
Delsumma	1 711,6	1 722,9	11,3	1 688,3	1 711,6
Årets resultat totalt	40,6	53,1	12,5	16,7	40,6

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Investeringsprojekt (mnkr)	Budget	Bokslut 2024	Budgetavvikelse
Skattefinansierade investeringar	238,8	146,3	92,5
Taxefinansierade investeringar	47,5	25,1	22,4
Summa skatte- och taxefinansierade investeringar	286,3	171,4	114,9

Investeringsbudgeten för år 2024 uppgick vid kommunfullmäktiges beslut om Budget 2024 och plan 2025–2026 till 469,2 mnkr. Till detta tillkom ombudgeterade medel från år 2023 med totalt 169,1 mnkr. I juni reviderades budgeten med hänsyn till självfinansieringsutrymmet där endast volyminvesteringar och taxefinansierade investeringar skulle lånefinansieras, det medförde en sänkning av budgeten med -282,2 mnkr. Under oktober genomfördes en revidering av budgeten mellan år 2024 och 2025 istället för ombudgetering vid årsbokslutet. Budget 2024 minskades med -69,8 mnkr och budget 2025 ökade med motsvarande belopp. Total investerings-budget efter dessa förändringar uppgick till 286,3 mnkr.

Investeringsprojekt (mnkr)	Budget	Bokslut 2024	Budgetavvikelse
Kommunstyrelsen	98,3	20,7	77,7
Utbildningsnämnden	1,5	1,2	0,3
Socialnämnden	2,7	2,4	0,3
Äldre- och omsorgsnämnden	2,0	4,1	-2,1
Tekniska nämnden skattefinansierad verksamhet	44,2	44,7	-0,5
Exploateringsverksamhet	90,1	73,2	16,9
Summa skattefinansierade investeringar	238,8	146,3	92,5
Tekniska nämnden taxefinansierad verksamhet	33,8	17,4	16,4
Exploatering taxefinansierad verksamhet	13,7	7,7	6,0
Summa taxefinansierade investeringar	47,5	25,1	22,4
Summa skatte- och taxefinansierade investeringar	286,3	171,4	114,9

Den skattefinansierade investeringsbudgeten för 2024 uppgick till 238,8 mnkr och utfallet blev 146,3 mnkr, det innebar en avvikelse på +92,5 mnkr. Avvikelsen härrör främst från kommunstyrelsens verksamhet samt exploateringsverksamheten och beror på att markköp inte kunnat genomföras i den omfattning som var planerat, att kommunstyrelsens medel till förfogande inte använts samt att arbeten med vägramp på Sund inte kommit igång i den takt planerades inför året.

Den taxefinansierade investeringsbudgeten för 2024 uppgick till 47,5 mnkr och utfallet blev 25,1 mnkr, vilket innebar en avvikelse på +22,4 mnkr. Främsta orsakerna till avvikelsen beror på överskott avseende anslutningsavgifter och nyanslutningar samt försenad projektstart inom exploateringsverksamheten.

Nedan följer en tabell som visar budget, bokslut och avvikelse per nämnd samt per investeringsobjekt.

Investeringsprojekt (mnkr)	Budget	Bokslut 2024	Avvikelse
Kommunstyrelsens investeringspott (tillväxt)	48,6	0,1	48,5
Inköp mark Hindsberg 5:4	3,4	3,4	0,0
Inköp Brickan 2	3,1	3,1	0,0
Inköp Slättevalla 28:3	2,6	2,7	0,0
Kommunstyrelsens medel till förfogande	15,0	0,0	15,0
Lekeviområdet // Ny konstgräsplan och läktare	0,3	0,6	-0,3
Investering Dacapo	0,3	0,3	0,0
Stadshuset framtida utveckling kontorsmiljöer	0,0	0,0	0,0
Parkerings-/Ställplatser Laxhall, Sjötorp	0,2	0,4	-0,2
Kommuninvest insatskapital*	2,4	2,4	0,0
Sund Södra (tidigare ersättningsväg E20 inkl. bef. bro)	15,9	1,2	14,7
Jubileumsteatern	6,5	6,5	0,0
Gruppboende LSS-Mariehus/annan aktör	0,0	0,0	0,0
Investeringsram Kommunstyrelsen	98,3	20,7	77,7
Utbildningsnämndens investeringspott	1,0	1,1	-0,1
Anpassad grundskola Öster	0,5	0,1	0,4
Investeringsram Utbildningsnämnden	1,5	1,2	0,3
Socialnämndens investeringspott	0,2	0,0	0,2
Ljudisolering Lotsen	2,5	2,4	0,1
Investeringsram Socialnämnden	2,7	2,4	0,3
Äldre- och omsorgsnämndens investeringspott	2,0	4,1	-2,1

Investeringsprojekt (mnkr)	Budget	Bokslut 2024	Avvikelse
Investeringar Äldre- och omsorgsnämnden	2,0	4,1	-2,1
Tekniska nämndens investeringspott	1,5	0,0	1,5
Reinvesteringar, eget ägda lokaler	12,7	11,8	0,9
Reinvesteringar, inhyrda lokaler	3,3	3,0	0,3
Ombyggnad/tillbyggnad/renovering Kvarnstenen	0,5	0,5	0,0
Skolgård och utemiljö	1,4	1,4	0,0
Sjölyckans grönområden och parker	2,1	2,3	-0,2
Reinvesteringar Gator, GC-vägar, Lekparker, Parker, Hamn	19,5	20,9	-1,4
Trafiksäkerhet/Tillgänglighet/Hamn/GC/Allmän plats	3,2	4,8	-1,7
Lekeviområdet	0,0		0,0
Investeringsram Tekniska nämnden skattefinansierad verksamhet	44,2	44,7	-0,5
VA - Förnyelse ledningsnät	17,2	15,9	1,4
VA - Renovering/modernisering pumpstationer/VA-verk	2,0	1,6	0,4
VA - Behov av utökning av förnyelseram VA-verk/pumpstationer	0,2	0,2	0,0
VA - Lindholmens vattenverk	3,0	3,4	-0,4
VA – Nyanslutningar	5,0	0,3	4,7
VA - Förstärkning i nya matarledning beroende på tillväxt (vision 2040) - VA-ledningsnät	3,0	3,6	-0,6
VA - Mariestads avloppsreningsverk - ombyggnad	3,4	3,9	-0,5
VA – Anslutningsavgifter	0,0	-11,4	11,4
Investeringsram Tekniska nämnden taxefinansierad verksamhet	33,8	17,4	16,4
VA – Exploatering	13,7	7,7	6,0
Investeringsram Exploatering taxefinansierad verksamhet	13,7	7,7	6,0
Exploateringsmark och bostäder			
- markreserv	0,0		0,0
Inköp mark Fågelö 4:38	0,3	0,3	0,0
Inköp mark 2021 Fors 5:2	16,7	16,7	0,0
Inköp Karleby 1:3 skifte 9, del av 11	41,4	41,4	0,0
- Horn/Lekevi/Radbyn Södra	13,5	5,6	7,9
- Gummersta	1,0	0,1	0,9
- Sjölyckan	4,0	3,6	0,4

Investeringsprojekt (mnkr)	Budget	Bokslut 2024	Avvikelse
- Ullervad	3,5	0,0	3,5
Industri och handel			
- Sydport	3,5	-1,0	4,5
- Sund	0,2	1,7	-1,5
- Ladukärr	0,0	0,0	0,0
- Katrinefors	1,0	0,6	0,4
- Dagvattenledning Korstorp Tidan	5,0	4,1	0,9
Investeringar exploateringsverksamhet	90,1	73,2	16,9
Investeringar Mariestads kommun	148,7	73,1	75,6
Investeringar taxefinansierad verksamhet	47,5	25,1	22,4
Investeringar exploateringsverksamhet	90,1	73,2	16,9
Summa totalt	286,3	171,4	114,9

*Avser en finansiell anläggningstillgång.

Revisionsberättelse